

personálna bibliografia Adama Bžocha

Prof. Mgr. Adam Bžoch, CSc.

Adam Bžoch (1966) je literárny vedec, germanista, nederlandista a prekladateľ z nemeckojazyčnej a nizozemskej literatúry. V roku 1984 - 1989 študoval germanistiku a nederlandistiku na univerzite v Lipsku. V roku 1996 ukončil vedeckú aspirantúru v Ústave svetovej literatúry SAV, kde ostal pôsobiť ako vedecký pracovník. Od roku 2006 je jeho riaditeľom. Dlhé roky pracoval ako redaktor časopisov Tvorba T (1990 - 1991), Slovenské pohľady (1991 - 1993) a spoluredigoval medzinárodnú prílohu Sme v strednej Európe denníka SME (1994 - 2003). Pedagogicky pôsobil na Univerzite Komenského v Bratislave (1996 - 1999), kde sa podieľal na založení nederlandistiky, neskôr vyučoval na VŠMU (2002 - 2003), na Trnavskej univerzite (2006 - 2008) a od roku 2002 učí na Katoľickej univerzite v Ružomberku, kde založil lektorát nizozemského jazyka a literatúry.

Roku 2016 vydal Ústav svetovej literatúry Slovenskej akadémie vied
(www.usvl.sav.sk) v Knižnici časopisu World Literature Studies.

Autor a autorky príspevkov: Magdolna Balogh, Wilken Engelbrecht, Libuša Vajdová

Personálnu bibliografiu spracovala: Veronika Čejková

Publikáciu pripravili: Jana Cviková, Róbert Gáfrik, Judit Görözdi

Copyright © autorky a autor textov 2016

Translation © Judit Görözdi 2016

Foto © Gabriela Magová 2014

Grafická úprava a layout: Jana Sapáková, Layout JS.

Cover design © Jana Sapáková 2016

Tlač: SAP - Slovak Academic Press, s. r. o., Bratislava

ISBN 987-80-88815-20-4

keď jedna
myšlienková
orientácia
zanecháva
stopy
v druhej

PERSONÁLNA BIBLIOGRAFIA

—Adama Bžocha

obsah

- 9 — Wilken Engelbrecht: „Povedz mi, čo prekladáš, a ja ti poviem, kto si“ – niekoľko slov k päťdesiatke literáta Adama Bžocha
- 19 — Libuša Vajdová: Adam Bžoch a moderna/modernita/modernosť
- 27 — Magdolna Balogh: Maďarský pohľad na Bžochove výskumy recepcie psychoanalýzy na Slovensku
- 35 — Veronika Čejková: Personálna bibliografia Adama Bžocha

„Povedz mi, čo prekladáš, a ja ti poviem, kto si“
– niekoľko slov
k päťdesiatke literáta Adama Bžocha

Wilken Engelbrecht

Parafráza starého anglického príslovia *Tell me what you read and I'll tell you who you are* pravdepodobne najlepšie vyjadruje život a dielo slovenského literáta Adama Bžocha, ktorý tento rok oslavuje svoje päťdesiatiny.

Samozrejme, Adam Bžoch nie je *iba* prekladateľom umeleckej literatúry, táto činnosť je však prinajmenšom z hľadiska holandskej a flámskej literatúry najvýraznejšou stránkou jeho mnohostrannej osobnosti. Viac ako štyridsať prekladov z holandčiny (z ktorých je 28 v knižnej podobe) potvrdzuje, že Bžoch je bezpochyby najaktívnejším slovenským prekladateľom z tohto jazyka, a to za ešte len dvadsaťštyri rokov svojho doterajšieho prekladateľského pôsobenia. Doteraz najproduktívnejšou prekladateľkou z holandčiny do slovenčiny bola jeho slávna predchodkyňa Júlia Májeková, ktorá v rokoch 1944 až 1990 preložila 24 kníh.

Autor pôsobí na Univerzite Palackého v Olomouci a na Katolíckej univerzite v Lubline.

V nasledujúcom príspevku sa pokúsim načrtnúť význam jubilar-
ta pre šírenie holandskej a flámskej kultúry na Slovensku. Pozrieme
sa na vplyv jeho pedagogickej činnosti, na prekladateľské pôsobenie
a nakoniec ešte aj na literárnoviedné stránky jeho osobnosti.

Vráťme sa však na chvíľu do minulosti. Adam Bžoch sa narodil
22. marca 1966 v Bratislave v literárne zameranej rodine – otec Jozef
Bžoch (nar. 1926), matka Perla Bžochová (1935 – 1999) aj staršia sestra
Jana Bžochová-Wild (nar. 1962) boli, resp. sú činní (aj) ako preklada-
telia umeleckej literatúry. Po gymnáziu študoval Bžoch germanistiku
v Lipsku, a to v čase (1984 – 1989), keď tam ešte pôsobil slávny neder-
landista prof. Gerhardt Worgt (1925 – 1997). Worgt, u ktorého študo-
vali takmer všetci dôležití nederlandisti východnej a strednej Európy,
zapálil plameň lásky pre holandskú literatúru aj v mladom Bžochovi.
Adam Bžoch sa vrátil do Bratislavy, kde pôsobil ako vedecký ašpi-
rant SAV práve vtedy, keď som obnovoval odbor nederlandistiky
na Univerzite Komenského. Bol mojím „najstarším študentom“, av-
šak študentom, ktorý už nepotreboval veľa študovať. Už vtedy začal
prekladať z holandčiny. V kontakte sme zostali aj po mojom odcho-
de z Bratislavy, hoci v prvých rokoch skôr na diaľku. Bžochovo úsilie
o založenie lektorátu holandského jazyka na Filozofickej fakulte Kato-
lickej univerzity v Ružomberku, pri ktorom mu na začiatku pomohla
olomoucká absolventka Marta Maňáková, opäť oživil náš kontakt.

Zásluhy o nederlandistiku

Adam Bžoch pôsobil v rokoch 1996 – 1999 aj na Filozofickej fakulte
Univerzity Komenského v Bratislave, kde okrem iného prednášal de-
jiny nizozemskej literatúry 20. storočia a viedol prekladový seminár
z nizozemskej literatúry. V tomto období získal svoju prvú Cenu Jána
Hollého za preklad *Denníku Anny Frankovej*, dnes snáď na svete naj-
známejšej, pôvodne holandsky napísanej knihy. Svojím pôsobením

pomohol preklenúť etapu, než nastúpila nová generácia nederlandistov na bratislavskej nederlandistike.

V roku 2002 potom založil pri katedre germanistiky Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku nový lektorát holandského jazyka, ktorý existuje dodnes. Od tej doby bol niekoľkokrát hosťom na katedre nederlandistiky Filozofickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Od roku 2010 je aj členom vedeckej rady Filozofickej fakulty v Olomouci.

Pre samotný odbor má jeho knižka *Krátke dejiny nizozemskej literatúry* (Ružomberok, 2010) väčší význam, ako sám skromne pripúšťa. Od čias, keď nestorka českej nederlandistiky Olga Krijtová (1931 – 2013) vydala svojho *Průvodce dějinami nizozemské literatury* (Praha, 1990), totiž nebol zostavený žiadny ďalší stručný prehľad tejto literatúry v českom ani slovenskom jazyku. Bžochova vysokoškolská učebnica podáva výborný súhrnný prehľad a o jej dôležitosti svedčí aj fakt, že autorom aktualizovaná verzia bola nedávno preložená do poľštiny a v roku 2016 vyjde vo vydavateľstve Katolíckej univerzity v Lubline.

Prekladateľské pôsobenie

Už zo získaných ocenení – Cena Jána Hollého za rok 1996 (za preklad *Denník Anny Frankovej*), dôležitá holandská cena Nederlands Literair Vertalers – en Productiefonds Vertalersprijs za rok 2005 (za doterajšie prekladateľské dielo), knižné prémie Literárneho fondu za rok 2006 a ešte raz za rok 2011 (resp. za preklad *Objavenie neba* Harryho Mulischa a za preklad *Turecký med* Jána Wolkersa) a napokon udelenie kráľovského nizozemského vyznamenania Rytier Rádu oranžsko-nassauského v roku 2008 – je jasné, aké významné sú preklady Adama Bžocha pre šírenie holandskej a flámskej kultúry.

V roku 2005 vyšiel vo svetovom nederlandistickom periodiku *Neerlandica extra muros* prehľad prekladateľskej recepcie holand-

skej a flámskej literatúry v slovenčine. Adam Bžoch mal už vtedy na svojom konte niekoľko dôležitých prekladov. V odseku „een blik in de toekomst“ (Výhľad do budúcnosti) sa autori zmienili o dvoch smeroch, ktorými by sa literárne preklady do slovenčiny mohli v blízkej budúcnosti uberať: klasici holandskej literatúry (menovite Bordewijk, Elsschot, Mulisch a Wolkers) alebo práve najmladšia generácia a medzi nimi autori zahraničného pôvodu (menovite Hafid Bouazza, Kader Abdolah).

Tieto vízie Adam Bžoch dokonale naplnil, keď preložil *Bloky* (Bordewijk, 2006; *Charakter* preložil už 2003), *Objavenie neba* (Mulisch, 2006), *Turecký med* (Wolkers, 2011), *Syr* (Elsschot, 2012) a *Dom pri mešite* (Abdolah, 2007). Tým však výpočet jeho prác nekončí. Síce ešte nepreložil diela Simona Vestdijka, Willema Frederika Hermansa a Huga Clausa, no z jeho prekladateľskej dielne vyšli knihy, ktoré možno považovať za vôbec najdôležitejšie diela najväčších holandských spisovateľov 20. storočia: *Psyché* Louisa Couperusa (2008), *Malý Jeník* Frederika van Eeden (2015), *Spoved' z pozostalosti* Marcellusa Emantsa (2010), báseň *Awater* Martinusa Nijhoffa (2012), *Vyžierač* a ďalšie spisy Nescia (2009), *Večery* Gerarda Reveho (2007) a už uvedené diela Bordewijka, Elsschota, Mulischa a Wolkersa. Slovenský čitateľ má tak možnosť zoznámiť sa s jadrom holandskej literatúry. Väčšina diel vyšla v edícii *Tulipán*, ktorú Bžoch založil vo vydavateľstve Európa.

Prekladateľské úvahy

Dozaista obľúbeným obdobím holandskej literatúry je pre Adama Bžocha medzivojnové obdobie, najmä severonizozemská literatúra. Je to zrejme z námetov kníh, ktoré preložil, ako aj z rôznych doslovov, ktorými svoje preklady doplnil. Nasledujúcich päť spisov je podľa môjho názoru z literárneho hľadiska kľúčových k pochopeniu

Bžocha-prekladateľa: *Psyché* Louisa Couperusa (2008), *Syr* Willema Elsschota (2012), *Kultúra a kríza* Johana Huizingu (2002), *Awater* Martinusa Nijhoffa (2012) a *Eseje* Menna ter Braaka (2014). Spájajú ich niektoré charakteristiky: patria ku kánonu holandskej literatúry, sú pomerne málo prekladané, hoci patria k najlepším dielam jednotlivých autorov a možno ich charakterizovať ako intelektuálnu literatúru. Do knihy *Holandské portréty* (Bratislava, 2010) Bžoch zaradil doslovy svojich prekladov tak, že vznikol prehľad velikánov holandskej literatúry.

Titul *Holandské portréty* je veľmi výstižný – okrem novely *Syr* flámskeho spisovateľa Willema Elsschota (pseudonym antverpského podnikateľa Alfonsa De Riddera, 1882 – 1960) Bžoch nikdy nepreložil dielo flámskeho autora. V *Holandských portrétoch* sám uviedol, že na to má „isté osobné dôvody“. Ostatne, Elsschota je možné považovať za atypického flámskeho spisovateľa. Čo sa týka tematiky a žánru, je skôr bližší severonizozemským spisovateľom (a určite nie je náhoda, že svoje prvé skutočné úspechy dosiahol až v čase, keď publikoval *Syr* v severonizozemskom časopise *Forum*).

Rozprávka *Psyché* spisovateľa Louisa Couperusa (1863 – 1923) nepatrí medzi autorove najznámejšie diela. Bžoch však práve túto rozprávku dáva do súvislosti s tvorbou vtedajšej doby, napr. s Dostojevským a Thomasom Mannom, a nakoniec ju interpretuje ako „symbol človeka, ktorý je neustále v spore sám so sebou, ale aj s cieľavedomosťou a utilitárnosťou svojho prostredia“.

Vzhľadom na skutočnosť, že preklad novely *Syr* Willema Elsschota vyšiel neskôr ako *Holandské portréty*, nemohol byť doslov v tomto súbore textov obsiahnutý. Bžoch predstavuje Elsschotovu prózu ako „skryté modely ľudského správania tvárou v tvár každodenným situáciám, ktoré človeka ako aktéra diania nútia, aby zaujal stanovisko“. Práve kombinácia Elsschotovho vykreslenia prozaického meštianskeho života so zábleskom hlbšieho morálneho či etického problému je to, čo zjavne Bžocha zaujalo.

Johan Huizinga (1872 – 1945) bol síce predovšetkým sociálny historik, ale svetového uznania sa mu dostalo vďaka jeho štýlu, vďaka

citu pre zmeny v spoločenskej nálade z dôvodu prichádzajúcej hrozby z Nemecka a vďaka skalopevnému demokratickému postoju. Bol vôbec prvým akademikom v Holandsku, ktorý otvorene protestoval proti nemeckému antisemitizmu (spočiatku bol za to kritizovaný i zo strany vlastnej univerzity!). Jeho spisy *Herfsttij der middeleeuwen* (1919; v slov. *Jeseň stredoveku*, 1990), *Homo ludens* (1938; v slov. *Homo ludens*, 1990), *In de schaduw van morgen* (1935; v slov. *V tieňoch zajtrajška*, 2002) patria k hojne prekladaným a citovaným dielam. Medzinárodne menej rozšírená je práca *Patriotisme en nationalisme in de Europeesche geschiedenis tot het eind der negentiende eeuw* (1940). Jediný preklad tejto knihy pochádza práve od Adama Bžocha (*Kultúra a kríza*, 2002). Zväzok obsahuje aj eseje *V tieňoch zajtrajška* a *Zhanobený svet* (preklad eseje *Geschonden Wereld*, pôv. 1945). Kombinácia týchto troch spisov podáva jednak dobrý náčrt myslenia tohto veľikána, jednak je v súčasnej dobe nanajvýš aktuálna. Bžoch venoval Huizingovi niekoľko štúdií a tento rok dokonca pripravuje o ňom aj sympóziu. V Huizingových spisoch ho priťahuje spojenie hlbokého porozumenia podstate problematiky s čitateľným a pútavým štýlom, ktorý sa i sám snaží uplatňovať vo svojich vlastných textoch – ako napríklad v knihe *Psychoanalýza na periférii* (2007).

Martinus Nijhoff (1894 – 1953) patrí nesporne k najväčším medzi-vojnovým básnikom holandskej literatúry. Aj keď preklad epickej básne o človeku *Awater* vyšiel neskôr než *Holandské portréty*, v roku 2012, napriek tomu je jeho meno – napokon rovnako ako Elsschotovo – v predslove zbierky spomenuté. *Awater* patrí, podobne ako *Syr*, ku klasickým dielam holandskej literatúry. Báseň sa tvári pomerne tradicionalisticky – používa desaťslabičné verše, ktoré sa síce nerýmujú, ale vďaka asonancii navodzujú dojem klasickosti. Nájdeme v nej nespočetné množstvo otvorených i skrytých odkazov tak na svetovú literatúru, ako aj na Bibliu. Opäť sa zaoberá človekom, ktorý uprostred bežného života hľadá hlbší zmysel, a to výberom náhodného spoločníka pre cestu.

Zo spisovateľov, o ktorých tu hovoríme, má Menno ter Braak (1902 – 1940) k Bžochovi pravdepodobne najbližšie. Ter Braak bol bezpo-

chyby najvýraznejšou osobnosťou holandskej medzivojnovnej kritiky a písal kritiky na takmer všetko, čo vtedy vyšlo. Bžochov výber z obrovského množstva textov (edícia *Verzameld werk*, *Zobrané spisy*, z ktorej čerpal, má sedem objemných zväzkov) nám veľa prezradí nielen o myšlienkovom svete Ter Braaka, ale aj samotného Bžocha. Zrejmy je veľký dôraz na obhajobu demokracie, podstatu umenia a čistotu štýlu, postoje intelektuálov, nevyhýba sa ani problematike (ne)ľudskosti moderného sveta. Bžochov výber a preklad možno hodnotiť ako veľmi odvážny čin a Bžoch je doposiaľ jediným prekladateľom na svete, ktorý vydal takto systematicky zostavený výber Ter Braakových esejí.

Literárny vedec

Prinajmenšom z hľadiska práce je literárna veda hlavným obsahom Bžochovho života. Bžoch – literárny vedec sa snaží vo všetkých doslovoch priblížiť prekladaného autora a jeho dielo nielen z hľadiska samotnej holandskej literatúry, ale vždy rozkrýva aj širší rámec. V tom sa veľmi podobá sčítanému Ter Braakovi, ktorý pravidelne reflektoval paralely s nemeckou, francúzskou a britskou literatúrou.

Bžoch sa tým dokáže vymaniť z čisto nederlandistického videnia holandskej literatúry, a práve usúvšťaženiami so známymi svetovými spisovateľmi efektívne približuje holandskú literatúru slovenskému čitateľovi. Takáto perspektíva v holandských príručkách dejín holandskej literatúry niekedy chýba. Je však veľmi potrebná pre zahraničného čitateľa, ktorý nemusí byť vyslovene odborníkom na danú literatúru.

Vďaka svojmu hlavnému pôsobisku v Slovenskej akadémii vied nie je Adam Bžoch nútený prekladať texty, ktoré by mu boli z akýchkoľvek dôvodov cudzie, môže teda prekladať diela jemu blízke. Ako sám ukázal v *Holandských portrétach*, jeho preklady sú koherentné.

Ide vždy o uznávaných velikánov holandskej literatúry, autorov s vycibreným jazykom, zaujímavým štýlom, ktorí vo svojich dielach kritizujú malomeštiacku zadubenosť, hľadajú hlbší význam v každodennom živote. Ako Bžoch sám priznal v rozhovore pre holandský denník NRC, prekladanie je pre neho aktom odporu – odporu voči priemernosti, pokrytectvu a pod.

Na záver

Hlavný význam pôsobenia Adama Bžocha tkvie v jeho úsilí oboznámiť slovenské čitateľské publikum s koherentným obrazom severonizozemskej literatúry prostredníctvom prekladov jej najdôležitejších diel. Za to a za kvalitu prekladov získal kráľovské vyznamenanie Rytier Rádu oranžsko-nassauského a niekoľko prekladateľských cien.

Bžoch slovenskej čitateľskej verejnosti zároveň odhaľuje zrkadlo holandskej kritiky malomeštiackej obmedzenosti, ktoré možno s príslušnými zmenami aplikovať aj na stredoeurópske spoločnosti. Tieto texty ukazujú, ako sa dá aj v zdanlivo banálnej každodennosti nájsť a dodržiavať etický morálny postoj skutočnej ľudskosti. Prajme teda Adamovi Bžochovi ešte *ad multos annos* a stále veľa zaujímavých a krásnych prekladov!

Adam Bžoch a moderna/modernita/modernosť

Libuša Vajdová

Adam Bžoch vstúpil do kontextu slovenskej literárnej vedy presne v rovnaký rok, ako doň vstúpila aj revolúcia. Niežeby sa predtým nad literatúrou nezamýšľal, ale do roku 1989 študoval germanistiku a nederlandistiku na Univerzite Karola Marxa v Lipsku. Vzápätí po ukončení štúdia sa vrátil do Bratislavy a nastúpil na vedeckú ašpirantúru do Literárnovedného ústavu SAV v Bratislave (neskôr rozdeleného na Ústav slovenskej literatúry a Ústav svetovej literatúry SAV). Z odstupu rokov sa zdá príznačné, že začal pracovať takpovediac na hranici medzi východným Nemeckom a socialistickým Československom a na hranici „starých“ a „nových“ čias. Táto zhoda iste nebola bez obsahu ani pre neho. Najmä preto, že takmer okamžite začal aktívne pôsobiť v slovenských periodikách ako Kultúrny život, Romboid a ďalších. Bol redaktorom časopisov Tvorba T, Slovenské pohľady, šéfredaktorom časopisu Slovak Review a neskôr redaktorom kultúrno-politickej prílohy denníka SME Stredoeurópske

Autorka pôsobí v Ústave svetovej literatúry Slovenskej akadémie vied.

noviny, ktorú v napätých deväťdesiatych rokoch 20. storočia viedol Rudolf Chmel. Napokon, patrilo to k tradíciám jeho rodiny. Aj preto vstúpil do literárneho a kultúrneho diania na Slovensku s nadšením a spolu s ďalšími založil skupinu mladých literárnych kritikov, ktorí uverejnili niektoré dodnes zaujímavé články v publikáciách *Fórum mladej literárnej kritiky* (I, 1992; II, 1994). Jeho zameranie na aktuálne otázky diania v kultúre i v politike sa prejavilo aj v dizertačnej práci *Walter Benjamin a estetická moderna*, ktorá vyšla knižne v roku 1999. To už bol pripravený vstúpiť do sveta literárnej vedy a histórie vo svete, ako to dokazuje jeho pôsobenie na Univerzite Komenského v Bratislave, potom pôsobenie a študijné pobyty v Amsterdame a v Budapešti na prestížnej vedeckej inštitúcii Collegium Budapest, ktorá pripravovala mladých vedcov z tzv. východného bloku.

Na prvý pohľad vyzerajú záujmy a práce Adama Bžocha veľmi rôznorodé. Aká je spojitosť medzi kritikou súčasnej slovenskej literatúry, dejinami surrealizmu, Diderotom, štúdiom psychoanalýzy a jej tradícií na Slovensku, nemeckou klasickou filozofiou, nederlandistikou, dielom Johana Huizingu a Waltera Benjamina a podobami konverzácie? Dojem rôznorodosti podporuje aj publicistika z deväťdesiatych rokov, v ktorej sa Bžoch venoval literatúre Nemeckej demokratickej republiky, zápasu o Kafku, Alexandrovi Matuškoví alebo prejavom fašizmu v kultúre. Ak sa potom pristavíme pri článku *Diderotov sen* (Romboid, 4, 1993), prípadne vezmeme do úvahy Bžochov záujem o Benjamina a psychoanalýzu, spojitosti slabnú. Skutočnosť je však, ako vždy, zložitejšia. Pri bližšom pohľade zistíme, že spomínané záujmy a orientácie nie sú izolované, resp. že jedna myšlienková orientácia zanecháva stopy v druhej. Dôkazom je práve spomínaný článok o Diderotovi, ktorý ohlasuje už v názve dôraz na sen, čím odkazuje na význam Diderotovho snenia s ohľadom na tradície nemeckej filozofie a upozorňuje na dosah osvietenstva v literatúre moderny a modernity konca 19. a začiatku 20. storočia, ba dokonca predznamenáva aj fenomén konverzácie (ide o osvietenské salóny a Diderotov zápis konverzácie so slečnou Lespinasse). Tieto a podobné stopy potom Bžoch rozvíja a zúročuje v ďalších prácach.

Potvrdzujú to aj články venované Walterovi Benjaminovi a Moskve (Slovenské pohľady, 1992), príspevok týkajúci sa Horkheimerovho a Adornovho spisu *Dialektik der Aufklärung* (1944) o Frankfurtskej škole (1992) alebo článok na tému známej Kantovej eseje *Otázka na odpoveď, čo je to osvietenstvo* z roku 1874 (Slovenské pohľady, 2, 1993). Je zrejmé, že v tom čase sa Bžoch venoval nemeckej klasickej, ale aj modernej filozofii (Kant, Schiller, Adorno a Frankfurtská škola) a že z nej vychádzal v analýzach estetických pojmov a pri komparatívnom štúdiu literárneho a kultúrneho kontextu strednej Európy (1994). Vo svojej prvej väčšej, knižnej práci o Walterovi Benjaminovi však uhol pohľad zmenil a nasmeroval ho do súčasnosti.

Keďže som s Adamom Bžochom dlhé roky spolupracovala na výskumnej téme moderny a modernity, ktorá, ako sa zdá, nestratila príťažlivosť ani v epoche postmodernity a kulturologických či sociologických štúdií, pokúsim sa niektoré línie tohto výskumu spätne zrekapitulovať. Ako prvé treba pripomenúť, že prácu *Walter Benjamin a estetická moderna* (1999) vydal Bžoch v tom istom roku ako svoj preklad Benjaminových prác *Iluminácie* (1999). Bol to dobrý nápad. Pripravil si ním oporu pre odborný výklad a súčasne umocnil vstup Benjaminu do slovenského prostredia (predtým existoval len český preklad *Dílo a jeho zdroj*, 1979). Výklad Benjaminových prác, najmä jeho chápania estetickéj moderny ako epochy, začal analýzou názorov troch súčasných teoretikov literárnej vedy a filozofie na Benjaminovo myslenie (Hansa R. Jaussa, Paula de Mana, Richarda Wolína), ktoré charakterizoval ako esteticko-recepčný výskum, dekonštrukcia a rekonštrukcia. Až po tomto úvode, ktorý pôsobí ako tri názorové dialógy Benjaminu s posteritou, pristúpil k samotnej problematike estetickéj moderny v jeho chápaní a k výkladu jej spoločenských, filozofických a politických kontextov. Keďže viaceré z Benjaminových prác ostali nedokončené a niektoré ako *Charles Baudelaire. Lyrik v epoche rozvinutého kapitalizmu* vyšli až posmrtno (1974), je stále otvorená aj ich interpretácia. Bžoch charakterizuje Benjaminovo myslenie ako sociologický pohľad na umenie, predovšetkým v *Pasážach* a v práci o Baudelairovi, pričom analyzovaním súvislostí s dejinami nemeckej

modernej filozofie, Frankfurtskej školy, s Adornovými poznámkami k Benjaminovým textom, ale aj s jeho marxizmom, odhaľuje nóvum jeho práce v materiálovej estetike. Jeho prístup nazýva antropologickým materializmom, pričom upozorňuje, že Benjamin v ňom vyšiel z konkrétnych prvkov kultúrneho, ideologického, civilizačného, sociálneho a mentálneho kontextu (fyziológie) Baudelairovej doby, čiže moderny vo Francúzsku. Habermasovo tvrdenie, že moderna ako epocha je charakteristická prelínaním filozofického a estetického diskurzu, tak Bžoch doplnil sociologickou, resp. societálnou a aj mentálnou kontextovosťou, do ktorej sa vojdú aj mnohé dodnes podnetné prvky ako telesnosť, sexualita, rodové štúdiá, urbánne výskumy, organické koncepcie vývinu a pod. Časť práce venuje aj Benjaminovej štúdii *Umelecké dielo v epoche svojej technickej reprodukovateľnosti* (1936), ktorej aktuálne súvislosti v rôznych oblastiach techniky, umenia, estetiky a filozofie sa ukazujú ako nedozierne.

Dôkazom boli hneď nasledujúce roky, keď sa otázky moderny a modernity vracali v Bžochových časopiseckých prácach v rôznych podobách. Prejavilo sa to napríklad v jeho záujme o nadrealizmus, o filozofiu jazyka a lingvistické teórie v súvislosti s nadrealizmom, ale aj v prekladoch ako román *Venuša v kožucho* od Sacher-Masocha (2002) alebo Jensenova *Gradiva* (2002), ktoré opäť otvorili cestu k dvom smerom reflexie – k moderne a k psychoanalýze.

Záujem o modernu sa odrazil v dvoch medzinárodných konferenciách, ktoré usporiadal Ústav svetovej literatúry SAV v Bratislave na Bžochov podnet. Prvá z nich, *Kultúrne implikácie avantgárd* (2003), predstavila výsledky výskumnej úlohy *Krízy literárnych avantgárd*, ktorú Bžoch viedol ako pokračovanie predchádzajúceho výskumu Ivana Cvrkala v tejto oblasti. Cieľom bolo zachytiť v širšom obzore premeny avantgardných postulátov, cieľov a funkcií v meniacich sa kultúrnych, civilizačných a sociálnych podmienkach prvej polovice 20. storočia, doplnených o dôsledky tzv. antropologického obratu. Štúdie, ktoré vznikli ako produkty výskumnej úlohy, vyšli v *Slovak Review* (2004). Bžoch sa tu venuje otázke, s ktorou sa nestretávame vo výskume avantgárd príliš často, pretože sa v porovnaní s ideovým,

filozofickým a poetologickým substrátom avantgardy považuje, paradoxne, za nepodstatnú. Je to otázka techniky, resp. ako ju Bžoch definoval: „Tematizácie techniky v avantgardách a ich zmysel.“ Idea umeleckej tematizácie technickej civilizácie má svoj predobraz v Benjaminovom stvárnení Paríža ako mesta, ale nájdeme ju všade, vo futurizme, v expresionizme, ba objavíme ju aj v negatívnych reakciách konzervatívnej, mýtckej, ruralistickej či konfesionalnej moderny. Okrem Benjaminu Bžoch vychádza z Groysa, Heideggera a z Gehlena a demonštruje svoj výklad príkladmi z Ernsta Jüngera. Tým dostáva štúdiá ďalší, politický rozmer, ktorý je ostatne v Bžochových prácach implicitne prítomný vždy.

Druhou konferenciou, ktorá už priamo nadväzovala na benjaminovské štúdie na Slovensku, bolo medzinárodné stretnutie literárnych vedcov, umenovedcov, filozofov a historikov v roku 2006, usporiadané pod názvom Umelecké dielo v epoche mediálnych výziev. Štúdie z tejto konferencie vyšli opäť v *Slovak Review* (2007), a hoci neobsiahli všetky príspevky prednesené na konferencii, predstavujú významný vklad do súčasnej problematiky medializácie, vizualizácie, výtvarného umenia minulosti a prítomnosti, ako aj zásadných otázok estetických kategórií a pojmov. Bžoch zaujal v tejto konštelácii (Bakoš, Marcelli, Hörisch, Raulet, Soulages, Fulka a ďalší) pozíciu prieskumníka, objavujúceho nové témy či aspekty zaužívaného videnia. Jeho štúdiá *Benjamin a neeurópskosť* totiž upozornila na jav, ktorý všetci poznajú, ale ktorý sa zanedbáva – prítomnosť artefaktov z tzv. exotických krajín (žaponérie, negrizmy, čínske úžitkové predmety a pod.) v kultúrnom a civilizačnom kontexte vzniku a rozvoja moderny, kde mali podstatný význam vo formovaní moderného výtvarného umenia. Bžoch tu otvára otázku individuálnej a kolektívnej pamäti u Benjaminu a spätne, cez jeho parížske postrehy, ho poníma ako iniciátora štúdií kultúrneho priestoru. Na konferencii sa rozvinula aj široká debata o technickej reprodukcii umeleckých diel a mediálnych dosahoch v podobe straty aury, ktorej sa venovali najmä odborníci na výtvarné umenie a fotografiu. Treba povedať, že táto konferencia bola mimoriadne aktuálnym príspevkom k teórii literatúry a dejinám umenia.

Úvahy o modernite či modernosti, teraz už aj na pozadí postmoder-ny, na seba nadväzujú v Bžochových prácach v časopisoch a zborní-koch, publikovaných na Slovensku i v cudzine, prakticky až do konca desaťročia. Ako zavŕšenie tohto výskumného záujmu možno chápať projekt Konzervatívne odpovede na výzvy modernizácie, ktorý po-kračoval v téme kríz literárnych avantgárd. Aj k tomuto problému bo-la zorganizovaná medzinárodná konferencia, ktorá niesla názov Figu-rácie humánneho medzi modernitou a konzervativizmom v prvej po-lovici 20. storočia (2007). Konečné výstupy projektu boli publikované knižne pod titulom *Controversial Modernity* (2011) a predstavili v istom zmysle syntézu dosiahnutých výsledkov výskumu v oblasti moderny a avantgárd. Adam Bžoch otvoril publikáciu úvodom *Starting points*, ktorý pod neutrálnym názvom priniesol viacero zásadných momen-tov. Pracovný a skôr nepresný termín, ako ho Bžoch nazýva, „konzer-vatívna anti-avant-garda“, môže síce označovať realitu iba približne, ale určite upozorňuje na protikladný a kompozitný charakter avant-gardy a moderny, ktorý vystupuje do popredia najmä v kultúrach a literatúrach strednej a juhovýchodnej Európy. Na jeho základe mô-žu byť konceptualizované aj také javy ako splývanie pravicových až reakčných tendencií s prvkami modernity. Ako sa v úvode konštatuje, takto postavený výskum môže poukázať na komplexnosť konzerva-tívnych orientácií, ktoré „v prvej polovici 20. storočia obsahujú mno-hé prvky progresivistického a modernistického myslenia“. Nejedna z literatúr by mohla doložiť na vlastných príkladoch, ako sa ideológie fašizmu alebo stalinizmu zaštiľovali modernizmom a pokrokovos-ťou. Bžoch delí celú problematiku na štyri časti – modernizácia, vý-zvy modernizácie, odpovede na výzvy a nakoniec konzervativizmy, ktoré sa prejavovali v tých najrôznejších podobách. Napokon, podob-ný prístup vidíme aj v monografii A. Compagnona *Les Antimodernes* (2005). Bžoch vychádza z Habermasovho rozdelenia konzervativizmu a ilustruje ho názormi Spenglera, Huizingu, Gasseta, ale aj Foucaulta, Batailla a Derridu. Okrem úvodu je Bžoch v knihe prítomný aj štúdiou *Über einige anthropologische Aspekte in J. Huizinga's Amerika-Bild*, ktorou sa vracia k inému aspektu svojich aktivít, k nederlandistike.

Touto odpoveďou na výzvy modernizácie akoby sa Bžoch rozlúčil s modernou a s modernitou. Samozrejme, nie s Benjaminom, z ktorého preložil ďalšie texty v knižke nazvanej *Aura a stopa* (2013). Vznikli aj ďalšie štúdie na tému antimodernizmu, ale celkový smer výskumu sa zmenil. Záujem sa presunul na nederlandistické témy a v rámci nich na výskum diela J. Huizingu, čo je opäť jedna z významných oblastí, ktoré v slovenskom kontexte chýbajú. Medzi Bžochovými prácami z tohto obdobia však môžeme objaviť štúdiu, venovanú vzťahom medzi literárnou vedou a najnovšími podobami kulturologických výskumov. Štúdia *Vzťahy literárnej vedy a vied o kultúre* (2013) upozorňuje na vývin vied o kultúre, na zmeny náhľadov na tzv. starú literatúru a jej literaritu, na zmenu funkcie kultúrnych, čiže neliterárnych alebo faktuálnych textov, na význam textov kultúrneho či religiózneho charakteru vo vývine literatúry a kultúry; zdôrazňuje aj premeny v chápaní historicity a fikcionalita literárnych textov i všeobecne a ústup esencialistického chápania hodnôt a pod. Tento všeobecný rámec naplňajú postrehy k množstvu opakujúcich sa obrátov (turns), ktoré takmer stratili zmysel. To tvorí základ pružnejšieho sociálneho pohľadu na literatúru bez ideologických konfrontácií s kultúrou a možnosti vidieť ju ako súčasť komplexných, často vnútorne rozporných alebo hybridných kultúrnych priestorov. Istým naplnením tohto prístupu k literatúre v kontexte kultúry je nakoniec aj štúdia *Konverzácia ako predmet interdisciplinárneho výskumu* (2014), v ktorej Bžoch vychádza z predchádzajúcich orientácií a súčasne ich rozširuje, čím vytvára nové pole kultúrneho výskumu s dosahom pre vedu o literatúre.

Adam Bžoch priniesol svojimi aktivitami týkajúcimi sa moderny podnetný vklad do dejín a teórie literárnej vedy. Pritom som sa nezmenila o ďalších ako dejiny holandskej literatúry, nederlandistika a germanistika ani o prácach z dejín psychoanalýzy na Slovensku, ba ani o jeho prekladoch, ktoré vychádzajú priemerne dva za rok.

Maďarský pohľad na Bžochove výskumy recepcie psychoanalýzy na Slovensku

Magdolna Balogh

Knihu *Psychoanalýza na periférii* som dostala od autora s milým venovaním v júni 2008 v Bratislave, keď som bola na jednom zo svojich obvyklých výskumných pobytov v Ústave svetovej literatúry. Adam mi ju daroval počas debaty pri káve. Keď som sa pustila do čítania, okamžite ma zaujala jej *čitavosť* – tejto nie častej vlastnosti vedeckých prác som vtedy pripisovala, že ma upútala. (Podotýkam, že ani psychológia, ani psychoanalýza nie sú mojím odborom.) Podmaňujúca bola aj intelektuálna zvedavosť a angažovanosť autora vyžarujúca z textu: fakt, že to, o čom píše, je dôležité preňho osobne, predstavuje akúsi existenciálnu výzvu. Bolo cítiť ozajstnú vedeckú osobnosť. A je tu ešte niečo, čo robí knihu zaujímavou: napätie medzi predmetom a vytýčeným cieľom. Predmetom *Psychoanalýzy na periférii* je totiž absencia, čo Bžoch pomenoval – ako akýsi dôrazný „auftakt“ – hneď v prvej vete textu: „Psychoanalýza na Slovensku neexistovala.“¹ Vzbudí tým zvedavosť čitateľa, ktorý sa tak stáva súčasťou skutoč-

Autorka pôsobí v Literárnovednom ústave Maďarskej akadémie vied.

ného pátrania. Kniha chce vystopovať ledva postihnuteľné rozptýlené a fragmentárne *kultúrne odzvyky* tohto „neexistujúceho“ predmetu, vzrušenie z pátrania cítiť až do konca. Autor sleduje všetko, čo možno dať do súvisu s prítomnosťou psychoanalýzy na Slovensku. Súčasťou príbehu sa stávajú aj stopy, fragmenty, periférne javy geografických súvislostí: preto spomína narodenie zástancu „osudovoanalytického“ prístupu, Leopolda Szondiho v Nitre, predstavuje ružomerské rodinné zázemie jednej z prvých analytičiek Melanie Klein, slovenské korene predstaviteľa psychológie self Zoltána Erdélyi pochádzajúceho z Popradu. K počiatkom psychoanalýzy patrí aj pôsobenie lekárskej skupiny pod vedením Jaroslava Stuchlíka na košickej klinike počas prvej ČSR; ich prípadové rozbor, popularizačné programy a prednášky patria tiež na imaginárnu mapu dokumentujúcu dejiny recepcie psychoanalýzy na Slovensku.

Ako prekladateľka Bžochovej knihy do maďarčiny by som sa chcela podeliť o reflexie, ktoré tento preklad sprevádzali, a hoci sa mojich pár poznámok nepodužívam na riadne a úplné predstavenie knihy, azda poslúži ako vysvetlenie, prečo pokladám za dôležité, aby táto kniha bola prístupná aj v maďarčine. Maďarská verzia má vyjsť v tomto roku vo vydavateľstve Typotext pod názvom *Pszichoanalízis a periférián*.

V prvom rade treba zdôrazniť, že nejde o odbornú psychologickú prácu, ale o kultúrne dejiny v širšom zmysle. Novosťou Bžochovej knihy je práve široké spektrum bádania, do ktorého patrí podľa svojej závažnosti takisto konfesijná (prevažne katolícka) kritika, ako aj vedné odbory (lingvistické a vedeckoteoretické iniciatívy, relevantné smery literárnej vedy 20. storočia) a krásna literatúra.

Jednu z najzaujímavejších črt dejín psychoanalýzy na Slovensku, ktorá sa dá označiť aj ako paradoxná, predstavuje fakt, že prvotným terénom recepcie Freudových učení nebol lekársky odbor. Dokonca samotná psychológia ako veda si udržiavala výrazný odstup od psychoanalýzy, pri inštitucionalizácii v roku 1928 sa definovala ako veda slúžiacia praktickým účelom, až *Psychologický sborník* vydávaný v rokoch 1946 – 1948 v Matici slovenskej sa podujal prezento-

vať a popularizovať moderné psychologické smery a v rámci nich psychoanalýzu. Ďalším paradoxom je, že širšia verejnosť sa mohla dozvedieť o psychoanalýze najprv z cirkevných, presnejšie katolíckych intelektuálnych kruhov. V Bžochovej knihe sa môžeme dočítať o charakteristických črtách tohto procesu vychádzajúcich z presných údajov, môžeme spoznať smer kritiky formujúcej sa v článkoch jej výrazných predstaviteľov (Alexander Spesz, Jan Rybár, Ladislav Hanus), jej (sveto)názorové a vedecké východiská, resp. aj posun v konfesionálnom prostredí, ktorý sa odohral od tridsiatych až po šesťdesiate roky (najmä v dôsledku pápežovho stanoviska z roku 1952). Obrovskú spoločenskú váhu tejto katolíckej kritiky ozrejmuje fakt, že v tridsiatych rokoch predstavovali katolíci na Slovensku 71,6 % obyvateľstva a v prvej tretine 20. storočia hrala katolícka cirkev bezpochyby mienkotvornú úlohu v slovenskej spoločnosti.

Psychoanalýza bola jedným z radikálnych inovatívnych myšlienkových smerov modernizmu, ktorý v stopách Schopenhauera, Nietzscheho a Dostojevského nespochybnil iba platnosť predchádzajúcich filozoficko-antropologických modelov osobnosti, ale v konečnom dôsledku – poukázaním na závislosť osobnosti od mechanizmov podvedomia – zneistil aj základy predstáv o spoločnosti a kultúre. Podobne vo vzťahu k iným avantgardným alebo subverzívnym myšlienkovým smerom psychoanalýza znamenala akýsi lakmusový papier, ktorý ukazoval odpor daného prostredia, konkrétne slovenskej väčšinovej kultúry, voči modernizmu. Pritom samotné prostredie, ktoré podľa Petra Zajaca v tomto období charakterizuje „teoretický tradicionalizmus“², t. j. prostredie odporu tiež nebolo pevné, ako píše Bžoch, „je to pohyblivý, často vo svojej idiosynkratickosti labilný korpus vžitých kultúrnych predstáv a mentálnych návykov“.³ Zatiaľ čo sa Bžoch zaujímal o recepciu psychoanalýzy, natrafil na prekážky recepcie a v konečnom dôsledku sa musel zaoberať problémami formovania slovenského národa, resp. spoločnosti, ktoré výrazne pôsobia na vývoj kultúry. A z tohto hľadiska je jeho kniha nutne kultúrnokritická. Hľadá odpoveď na to, čo stálo v pozadí odmietania psychoanalýzy, a nachádza ju v strednej Európe dobre známej deformácii a zmätkoch

národného a spoločenského vývoja: „priepať oddeľujúca cieľavedomosť slovenskej národno-emancipačnej mentality od subverzívne a avantgardne experimentátorských vedeckých a kultúrnokritických iniciatív, ku ktorým patrila psychoanalýza, je nesmierne hlboká: Po prvé, meštianske a intelektualistické zdroje psychoanalýzy tvorili príkry protiklad k ľudovosti národniarskej ideológie; po druhé, kozmopolitizmus ‚freudizmu‘ bol nezlučiteľný s akýmkoľvek národným programom; po tretie, ateizmus ‚freudistov‘ sa musel od základu priečiť akémukoľvek konfesionalizmu; a napokon po štvrté, pre nositeľov národno-emancipačného programu, ktorý integroval prvky antisemitizmu, tvorilo neprekonateľnú prekážku pri adaptácii psychoanalytických myšlienkových motívov židovské zázemie mnohých protagonistov psychoanalýzy.“⁴ V pozadí odmietnutia psychoanalýzy stála v konečnom dôsledku protimodernosť slovenskej kultúry, kniha *Psychoanalýza na periférii* načrtáva aj charakter tejto kultúry, ktorá bola zainteresovaná na udržiavaní antimodernosti.

Práve kultúrnokritický prístup je jednou z príčin, prečo môže byť práca zaujímavá aj pre maďarskú čitateľskú obec: k spoznávaniu dejín recepcie v slovenskom kontexte sa ponúka aj možnosť porovnávania s ďalšími kultúrami stredoeurópskeho regiónu. O súvislostiach českej recepcie psychoanalýzy sa autor miestami zmieňuje, ale poučné môže byť aj porovnanie s maďarskou situáciou.

Psychoanalýza znamenala aj v Maďarsku dlho kameň úrazu, terč posmechu, maďarské oficiálne odborné a lekárske kruhy Freuda odmietali, snaha o recepciu prichádzala vždy spoza týchto profesionálnych kruhov a vždy v protiklade k oficiálnym stanoviskám. Samozrejme, cirkev patrila tiež k odporcom psychoanalýzy.⁵ Napriek týmto podobnostiam sa maďarská recepcia podstatne líšila od slovenskej, keďže maďarskí psychoanalytici – predovšetkým Freudov maďarský žiak a kolega Sándor Ferenczi a potom kruh odborníkov, ktorý vznikol okolo jeho osobnosti, zohrávali v hnutí centrálnu úlohu: Imre Hermann, Géza Róheim, Leopold Szondi sú iba tí najznámejší predstavitelia tohto hnutia. Dôležitý rozdiel predstavuje aj fakt, že maďarská recepcia psychoanalýzy sa spája s ľavicovými,

resp. meštianskoradikálnymi intelektuálnymi kruhmi združujúcimi sa okolo skupiny Galilei a časopisu Huszadik Század (Dvadsiate storočie). Psychoanalýza znamenala totiž v očiach tzv. druhej reformnej generácie nastupujúcej na prelome storočí progresívny smer, ktorý tvorí súčasť spoločenskej a kultúrnej modernizácie.

Intenzívny záujem o psychoanalýzu potvrdzuje aj to, že mala obrovský vplyv na moderných maďarských spisovateľov a básnikov prvej polovice 20. storočia, počnúc Adym, neskôr tiež na predstaviteľov avantgardy, o Attilovi Józsefovi ani nehovoriac. (Mohli by sme vymenovať skoro celú generáciu. Stačí spomenúť Ignotusa, zakladajúceho redaktora časopisu Nyugat /Západ/, ale možno spomenúť aj mená ako Margit Kaffka, Anna Lesznai, Béla Balázs, Géza Csáth, Gyula Juhász, Mihály Babits, Dezső Kosztolányi, Frigyes Karinthy, Endre Andor Gelléri, Milán Füst.) Prítomnosť psychoanalýzy v maďarskej kultúre 20. storočia možno označiť za nepretržitú, iba päťdesiate roky predstavujú výnimku, keď psychoanalýzu spolu so psychológiou a sociológiou biľagovali ako „buržoázne pseudovedy“ a vlastne zakázali. Z tohto pohľadu je nesporné, že slovenská kultúra sa dá označiť z hľadiska recepcie psychoanalýzy za periférnu. V rozdielnostiach prijímania psychoanalýzy v slovenskej a maďarskej kultúre sa pravdepodobne prejavuje odlišnosť *modernizačného potenciálu* oboch kultúr.

Na základe čítania dejín slovenskej recepcie psychoanalýzy sa však naskytuje aj ďalšie možné porovnanie oboch kultúr, ktoré môže slúžiť ako dobrý príklad relatívnosti pojmov *centrum a periféria*. Mám na mysli rozdiel, ktorý vystupuje z recepcie štrukturalizmu v maďarskej a slovenskej kultúre.

Na Slovensku bol štrukturalizmus prítomný už v tridsiatych rokoch minulého storočia. V prvom období sa objavoval spolu s psychoanalýzou a avantgardným úsilím v Spolku pre vedeckú syntézu. Pre túto skupinu združujúcu filozofov, etnológov, lingvistov a literárnych vedcov znamenal „spoločnú platformu“ – ako to nazýva Adam Bžoch – surrealizmus. (Slovenská surrealistická poézia, ktorá sa zrodila s oneskorením, ale práve preto mala osobitý katastrofický tón, predstavovala vhodný terén pre štrukturalistické rozbor.) Spo-

jenie štrukturalizmu a psychoanalýzy malo aj svoje dozvuky, literárni teoretici šesťdesiatych rokov, zakladatelia Nitrianskej školy František Miko a Anton Popovič totiž odpovedali na legitimačnú krízu literárnej vedy orientáciou na prístupy Spolku pre vedeckú syntézu zjednocujúcim psychoanalytické a štrukturalistické postupy.

Naproti tomu maďarská recepcia a literárnoteoretická aplikácia štrukturalizmu sa začala až v šesťdesiatych rokoch,⁶ ale v dôsledku ideologických útokov bola vzápätí skoro na desaťročie prerušená. (Ani nebola spojená s psychoanalýzou.) Neskôr, v osemdesiatych rokoch, síce vznikli štrukturalistické práce, ale boli už východiskom iných príbehov.⁷ Právom môžeme teda tvrdiť, že z hľadiska recepcie štrukturalizmu zostala maďarská kultúra na periférii. (Na základe toho azda nie je prekvapivé, že postštrukturalistické smery sa dostali do Maďarska tiež s oneskorením niekoľkých desiatok rokov.)

Dôležitým prínosom aktivít Adama Bžocha venovaných slovenskej recepcii psychoanalýzy je znovuobjavenie zabudnutého avantgardného teoretika Karola Terebessyho (1910 – 1985). V knihe vydanej roku 1999 vo vydavateľstve Kalligram⁸ popri výbornom životopisnom náčrte sprístupnil aj jeho nevelmi rozsiahle, no o to zaujímavejšie dielo: desať štúdií z rokov 1940 – 1974, ktoré predstavujú z psychoanalýzy vychádzajúce umelecké a lingvisticko-teoretické úvahy amatérskeho lingvistu a teoretika.

Bžochove výskumy začleňujú do dejín recepcie psychoanalýzy aj zvláštnu kapitolu bratislavského F-krúžku, ktorý založili psychológovia, lekári, psychiatri pod vedením Jozefa Hašta v sedemdesiatych rokoch. Išlo o svojskú stredoeurópsku iniciatívu, ktorá sa zrodila z jednoznačnej motivácie, aby predstavitelia odboru zostali „up to date“. V diktatúre nežiaduce súdobé západné psychologické smery a terapie si osvojovali systematickým samovzdelávaním na stretnutiach v súkromných bytoch. Zo svojich prednášok vyrábali strojopisné „samizdaty“, ktoré tvorili potom v deväťdesiatych rokoch základ pre celé psychologické knižné rady.

Vďaka európskemu horizontu a metodológii autora, ktorá vníma domáce javy vždy v univerzálnom kontexte kultúrnych dejín, dielo

Psychoanalýza na periférii upozorňuje aj na ďalšie stredoeurópske paralely a kontakty hodné zamyslenia, preto právom možno povedať, že práca je dôležitá aj z hľadiska regionálnych dejín kultúry. K príbehu patrí i fakt, že popri rekonštrukcii dejín slovenskej recepcie psychoanalýzy sa Adam Bžoch podieľal aj na preklade diel Sigmunda Freuda,⁹ čím pre slovenskú kultúru (a sebapoznanie slovenskej spoločnosti) vykonal neoceniteľnú prácu.

Preložila Judit Görözdi

Poznámky

- ¹ BŽOCH, Adam: *Psychoanalýza na periférii*. Bratislava: Kalligram, 2007, s. 13.
- ² ZAJAC, Peter: Teoretické iniciatívy v slovenskej literárnej vede 20. storočia. In *Slovak Review of World Literature Research*, 17, 2008, špeciálne číslo, s. 99.
- ³ BŽOCH, Adam: Cit. d., s. 15.
- ⁴ BŽOCH, Adam: Cit. d., s. 16.
- ⁵ HARMAT, Pál: *Freud, Ferenczi, és a magyar pszichoanalízis története (Második, bővített kiadás)*. Budapest: Bethlen Gábor Alapítvány, 1994, s. 54, 60.
- ⁶ Jediná sumarizačná práca, ktorá predstavuje túto významnú stredoeurópsku tradíciu: BOJTÁR, Endre: *A szláv strukturalizmus az irodalomtudományban c. kötet*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1978; anglická verzia: BOJTÁR, Endre: *Slavic structuralism. Linguistic and Literary Studies in Eastern Europe*. Amsterdam: John Benjamins Publishing, 1985; o dejinách maďarskej recepcie štrukturalizmu pozri: BEZECZKY, Gábor: Befejezetlen történet: A magyar strukturalizmus rövid tündöklése. 1969: Megjelenik Hankiss Elemér A népdaltól az abszurd drámaig című műve. In: SZEGEDY-MASZÁK, Mihály - VERES, András (szerk.): *A magyar irodalom története* 3. 1920-tól napjainkig. Budapest: Gondolat, 2007. s. 583–598.
- ⁷ BEZECZKY, Gábor: Cit. d., s. 591.
- ⁸ TEREBOSSY, Karol: *Jazyk, kultúra a hlbinná psychológia*. Zostavil Adam Bžoch. Bratislava: Kalligram, 1999.
- ⁹ FREUD, Sigmund: *O láske a sne*. Preložili Jaroslava Seewaldová, Milan Krankus, Adam Bžoch. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2002, s. 136; FREUD, Sigmund: *Podoby psychoanalýzy*. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2003, s. 128; FREUD, Sigmund: *Za princípom slasti*. Z nem. orig. prel. Adam Bžoch, Milan Krankus. Doslov Milan Krankus. Bratislava: Kalligram, 2005, s. 160.

Personálna bibliografia Adama Bžocha

Veronika Čejková

I. Knižné vydania

a) v zahraničí

BŽOCH, Adam: *Psychoanalyse in der Slowakei. Eine Geschichte von Enthusiasmus und Widerstand*. Berlin: Psychosozial-Verlag, 2013. 208 s. ISBN 978-3-8379-2109-0.

Ohlasy:

MIKULÁŠ, Roman: Adam Bžoch: *Psychoanalyse in der Slowakei. Eine Geschichte von Enthusiasmus und Widerstand*. In: *World Literature Studies*, roč. 6(23), 2014, č. 1, s. 141–144.

KRÜGER, Ronny: Adam Bžoch: *Psychoanalyse in der Slowakei*. In: *Curare, Zeitschrift für Medizinethnologie*, roč. 37, 2014, č. 1, s. 68–71.

MÜHLEITNER, Elke: Adam Bžoch: *Psychoanalyse in der Slowakei. Eine Geschichte von Enthusiasmus und Widerstand*. Giessen (Psychosozial) 2013, 208 Seiten. In: *Luzifer-Amor. Zeitschrift zur Geschichte der Psychoanalyse*, 2015, Heft 55, Jg. 28, s. 181–183.

b) doma

BŽOCH, Adam: *Walter Benjamin a estetická moderna*. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 1999. 126 s. ISBN 80-224-0587-6.

Ohlasy:

ZAJAC, Peter: *Estetika násilia*. In: *Slovenská literatúra*, roč. 46, 1999, č. 5–6, s. 326.

MÁLEK, Petr: *Melancholie moderny. Alegorie. Vypravěč. Smrt*. Praha: Dauphin, 2008, s. 42, 198, 381.

ŠIMON, Ladislav: *Notizen zur literaturwissenschaftlichen Germanistik*. In: *Internationale germanistische und translatologische Tagung Prešov 2008. Anlässlich des 70. Geburtstages von Ladislav Šimon*. Hg. Norbert Conti, Ma-

rián Fedorko, Ján Jambor, Martina Kášová. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2010, s. 19, 21.

HORÁKOVÁ, Jana: Benjaminiana. K remediácii vybraných Benjaminových pojmov v diskurzu nových digitálnych médií. In *Musicologica Brunensia*, roč. 46, 2011, č. 1-2, s. 92, 101, 107.

BŽOCH, Adam: Signály z diaľky. Bratislava: Kalligram, 2004. 205 s. ISBN 80-7149-652-9.

Ohlasy:

FILKO, Martin: Radšej nechať zahynúť. In: *OS*, roč. 7, 2004, č. 5-6, s. 145.

ŽUCHA, Ivan: Radšej nechať zahynúť. Naozaj? In: *OS*, roč. 7, 2004, č. 7, s. 118-119.

KRŠÁKOVÁ, Dana: Zápisky čitateľa, pre ktorého je literatúra nielen zábava. In: *SME*, roč. 13, 28. 1. 2005, č. 22, s. 26.

FERUSOVÁ, Zuzana: Pokusy o priblíženie literatúry. (Pohľad na slovenskú literárnu vedu roku 2004.) In: *Knižná revue*, roč. 15, 2005, č. 16-17, s. XV-XVI.

E. B. Významné výsledky tvorivej činnosti. Udelili ceny a prémie LF za vedec-kú a odbornú literatúru za rok 2004. In *Správy SAV*, roč. 41, 2005, č. 9, s. 17.

ŠIMON, Ladislav: Andrzej Stasiuk: Haličské poviedky. Preložil Jozef Marušiak. *Slovart*, 2008. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 45, 2009, č. 4, s. 150.

MÁLEK, Petr: Melancholie moderny. Alegorie. Vypravěč. Smrt. Praha: Dauphin, 2008, s. 26-27, 381.

ŠIMON, Ladislav: Notizen zur literaturwissenschaftlichen Germanistik. In: *Internationale germanistische und translatologische Tagung Prešov 2008. Anlässlich des 70. Geburtstages von Ladislav Šimon*. Hg. Norbert Conti, Marián Fedorko, Ján Jambor, Martina Kášová. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2010, s. 19, 21.

KUČERKOVÁ, Magda: Magický realizmus Isabel Allendeovej. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda, vydavateľstvo SAV, 2011, s. 91, 95, 173.

ZAJAC, Peter. Latencie. In *Romboid*, roč. 46, 2011, č. 9-10, s. 25.

BUBNÁŠOVÁ, Eva. H. Ch. Andersen a Slovensko: príspevok k dejinám umeleckého prekladu a jeho recepcie. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2015, s. 15, 216.

HORVÁTH, Tomáš: Subjekt a melanchólia u Gejzu Vámoša. In: Slovenská literatúra, roč. 62, 2015, č. 5, s. 389.

HORVÁTH, Tomáš. Subjekt a melanchólia u Gejzu Vámoša (Dokončenie). In: Slovenská literatúra, roč. 62, 2015, č. 6, s. 493.

BŽOCH, Adam: Psychoanalýza na periférii (K dejinám psychoanalýzy na Slovensku). Bratislava: Kalligram, 2007. 224 s. ISBN 978-80-7149-927-5.

Ohlasy:

RAKÚSOVÁ, Gabriela: Prečo sa slovenská kultúra dlho nevedela vyrovnat' s Freudom: In: SME, roč. 15, 5. 5. 2007, s. 36.

Tri otázky pre Adama Bžocha. In: Pravda, roč. 17, 26. 5. 2007, príloha Kumšt, s. 5.

NOVOSÁD, František: Slovenské trápenia s psychoanalýzou. In: Filozofia, roč. 62, 2007, č. 7, s. 642-645.

MŮNZ, Teodor: Duchovná periféria pod lupou. In: Filozofia, roč. 63, 2008, č. 2, s. 186-191.

BŽOCH, Adam: Zrod kritiky zo zraneného ega? In: Filozofia, roč. 63, 2008, č. 4, s. 374-378.

BÁTOROVÁ, Mária: Adam Bžoch: Psychoanalýza na periférii. In: Slovak Review, roč. 17, 2008, č. 1, s. 110-112.

MARČOK, Viliam: Literárna veda a kritika. In: Slovenské pohľady, roč. 4.+124, 2008, č. 7-8, s. 44.

ZAJAC, Peter: Teoretické iniciatívy v slovenskej literárnej vede dvadsiateho storočia. In: Slovak Review roč. 17, 2008, špeciálne číslo, s. 99, 107.

GRÚŇ, Daniel: Archeológia výtvarnej kritiky. Slovenské umenie šesťdesiatych rokov a jeho interpretácie. Bratislava: Slovart, 2009, s. 85, 181.

POSPÍŠIL, Ivo: Slovenská monografie o psychoanalýze, filozofii a literárni vědě. In: Slavica Litteraria, roč. X 12, 2009, č. 1, s. 166-167.

TESAŘOVÁ, Jana: Kontexty lotyšskej moderny. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2010, s. 14, 174.

ŠIMON, Ladislav: Notizen zur literaturwissenschaftlichen Germanistik. In: Internationale germanistische und translatologische Tagung Prešov 2008. Anlässlich des 70. Geburtstages von Ladislav Šimon. Hg. Norbert Conti, Ma-

rián Fedorko, Ján Jambor, Martina Kášová. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2010, s. 19, 21.

BŽOCH, Adam: Holandské portréty (štúdie, články a úvahy o severozemnej literatúre). Bratislava: Kalligram, 2010, 160 s. ISBN: 978-80-8101-399-7.

Ohlasy:

RAKÚSOVÁ, Gabriela: Adam Bžoch: Holandské portréty. In: Revue svetovej literatúry, roč. 47, 2011, č. 2, s. 157–159.

SZENTESIOVÁ, Lenka: Texty v kontexte. Slovenská literárna veda 2010. In: Knižná revue, roč. 21, 2011, č. 14–15, s. XXVII.

II. Heslá v slovníkoch a encyklopédiách

MALÁ slovenská encyklopédia. Bratislava: Encyklopedický ústav SAV, 1993. 822 s. ISBN 80-85584-12-3. (Heslá z nemeckej, rakúskej, švajčiarskej, holandskej a flámskej literatúry a z dejín Holandska – cca 300 hesiel.)

ENCYCLOPAEDIA BELIANA. 1. zv. A–Belk. Bratislava: Encyklopedický ústav SAV, 1999. ISBN 80-224-0554-X.

ENCYCLOPAEDIA BELIANA. 2. zv. Bell–Czy. Bratislava: Encyklopedický ústav SAV, 2001. ISBN 80-224-0671-6.5

ENCYCLOPAEDIA BELIANA. 4. zv. Eh–Gala. Bratislava: Encyklopedický ústav SAV, 2005, ISBN 80-224-0847-6.

ENCYCLOPAEDIA BELIANA. 5. zv. Galb–Hir. Bratislava: Encyklopedický ústav SAV, 2007. ISBN 978-80-224-0982-7. (Holandská literatúra.)

ENCYCLOPAEDIA BELIANA. 6. zv. His–Im. Bratislava: Encyklopedický ústav SAV, 2010. ISBN 978-80-970350-0-6.

BŽOCH, Adam: BŽOCH Jozef. In: Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry 20. storočia. A–K. Eds. Oľga Kovačičová, Mária Kusá. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda, vydavateľstvo SAV, 2015, s. 156-157. ISBN 978-80-224-1428-9.

BŽOCH, Adam: BŽOCHOVÁ Perla. In: Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry 20. storočia. A–K. Eds. Oľga Kovačičová, Mária Kusá. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda, vydavateľstvo SAV, 2015, s. 158-159. ISBN 978-80-224-1428-9.

BŽOCH, Adam: CVIKOVÁ Jana. In: Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry 20. storočia. A–K. Eds. Oľga Kovačičová, Mária Kusá. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda, vydavateľstvo SAV, 2015, s. 164-165. ISBN 978-80-224-1428-9.

III. Učebnice

BŽOCH, Adam: Krátke dejiny nizozemskej literatúry. Ružomberok: Filozofická fakulta Katolíckej univerzity, 2010. 119 s. ISBN 978-80-8084-530-8.

Ohlasy:

ŽITNÝ, Milan: Adam Bžoch: Krátke dejiny nizozemskej literatúry. Ružomberok, Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku 2010. In: Knižná revue, roč. 20, 2010, č. 23, s. 3.

ŠIMON, Ladislav: Adam Bžoch: Krátke dejiny nizozemskej literatúry. In: Revue svetovej literatúry, roč. 46, 2010, č. 4, s. 159–160.

ŽITNÝ, Milan: Adam Bžoch: Krátke dejiny nizozemskej literatúry. In: World Literature Studies, roč. 2 (19), 2010, č. 4, s. 94–96.

BŽOCH, Adam: Deutsche Literatur im Zeitalter der Aufklärung (Lehrtext). Ružomberok: VERBUM – vydavateľstvo Katolíckej univerzity

v Ružomberku. 2011. 67 s. ISBN 978-80-8084-701-2. http://www.ff.ku.sk/Deutsche_Literatur_im_Zeitalter_der_Aufklarung.pdf

BŽOCH, Adam: Teórie literatúry (Skriptá). Ružomberok: Verbum – vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2011. 154 s. ISBN 978-80-8084-702-9. http://www.ff.ku.sk/Teorie_literatury.pdf

iv. Knižné doslovy a iné odborné state

BŽOCH, Adam: Doslov. In: Jünger, Ernst: Na mramorových útesoch. Bratislava: Albert Marenčin – Prístrojová technika, 2001, s. 141–144.

Ohlasy:

ULBRECHT, Siegfried: Die Rezeption Ernst Jüngers in der Slowakischen Republik. In: Germanoslavica, Zeitschrift für germano-slawische Studien, roč. 19, 2008, č. 2, s. 62.

BŽOCH, Adam: Johan Huizinga ako kultúrny kritik. In: Huizinga, Johan: Kultúra a kríza. Bratislava: Kalligram, 2002, s. 313–319.

BŽOCH, Adam: F. Springer – diplomat a spisovateľ. In: Springer, F.: Quissama. Bratislava: Slovart, 2003, s. 195–199.

BŽOCH, Adam: Medzi literatúrou a zákonom. In: Bordewijk, Ferdinand: Charakter. Bratislava: Európa, 2003, s. 271–277.

BŽOCH, Adam: Melancholická história Hans Ulricha Treichela. In: Treichel, Hans Ulrich: Stratený. Bratislava: Slovart, 2005, s. 106–111.

BŽOCH, Adam: Don Quijote morí. In: Slauerhoff, Jan Jacob: Zakázaná ríša. Bratislava: Európa, 2007, s. 153–161.

BŽOCH, Adam: Pár poznámok o knihe Jána Jankoviča Srbská dráma na Slovensku. In: Jankovič, Ján: Srbská dráma na Slovensku. Bratislava: JUGA, Divadelný ústav SAV, 2006, s. 215–217.

BŽOCH, Adam: Bernlef a jeho skeptická robinsonáda. In: Bernlef, J.: Stratený syn. Bratislava: Európa, 2007, s. 135–138.

Ohlasy:

BŽOCH, Jozef: Tento syn sa nevráti. In: SME, 14. 3. 2008, s. 18.

BŽOCH, Adam: Gerard Reve a jeho Večery. In: Gerard Reve: Večery. Bratislava: Európa, 2007, s. 177–181.

BŽOCH, Adam: Moderná Psyché Louisa Couperusa. In: Louis Couperus: Psyché. Bratislava: Európa, 2008, s. 85–87.

BŽOCH, Adam: Ako sme robili s Rudolfom Chmelom Stredoeurópske noviny. In: Slovák. Pamätnica k sedemdesiatke Rudolfa Chmela. Ed. László Szigeti. Bratislava: Kalligram, 2009, s. 438–443.

BŽOCH, Adam: Básnik prózy Nescio. In: Nescio: Vyžierač. Titankovia. Malý básnik. Mene tekel. Bratislava: Európa, 2009, s. 105–110.

BŽOCH, Adam: Príroda: vzor žena!? Príhovor na prezentácii knihy Zuzany Kiczkovéj o ekofeminizme. In: Feminizmy pre začiatovníčky. Aspekty zrodu rodového diskurzu na Slovensku. Bratislava: Aspekt, 2009, s. 175–176.

BŽOCH, Adam: Doslov. In: Emants, Marcellus: Spoveď z pozostalosti. Bratislava: Európa, 2010, s. 159.

BŽOCH, Adam: Predslov. In: Huizinga, Johan: Kultúra Nizozemska v 17. storočí. Bratislava: Európa, 2011, s. 5.

BŽOCH, Adam: Johan Huizinga a jeho vízia nizozemskej kultúry 17. storočia. In: Huizinga, Johan: Kultúra Nizozemska v 17. storočí. Bratislava: Európa, 2011, s. 104–110.

BŽOCH, Adam: „Awater“ Martinusa Nijhoffa – báseň o človeku. In: Nijhoff, Martinus: Awater. Bratislava: Európa, 2012, s. 50–70.

BŽOCH, Adam: Prozaické univerzum Willema Elsschota. In: Elsschot, Willem: Syr. Bratislava: Europa, 2012, s. 99–103.

BŽOCH, Adam: Doslov. In: Slauerhoff, Jan Jacob: Pena a popol. Bratislava: Európa, 2013, s. 113–115.

BŽOCH, Adam: Doslov. In: Benjamin, Walter: Aura a stopa. Bratislava: Kalligram, 2013, s. 120–125.

BŽOCH, Adam: Doslov. In: Braak, Menno ter: Eseje. Bratislava: Európa, 2014, s. 195–205.

BŽOCH, Adam: Vážení prítomní... (inc.). In: Truhlářová, Jana (Ed.): Jozef Felix (1913 – 1977) a cesta k modernej slovenskej romanistike. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, Filozofická fakulta UK, 2014, s. 18–20.

BŽOCH, Adam: Predhovor. In: Pavol Winczer: Skladanie minulosti (evokácie a skice). Bratislava: SAP – Slovak Academic Press, Ústav svetovej literatúry SAV, 2013, s. 5–7.

BŽOCH, Adam: Doslov. In: Frederick van Eeden: Malý Johannes. Bratislava: Európa, 2015, s. 107–110.

v. Vedecké štúdie

a) uverejnené v zborníkoch v zahraničí

BŽOCH, Adam: Lingvističnite teorii i filosofijata na jezika v slovaški-ja nadrealizm. In: Ezicite na evropejskata modernost. Blgarski i slovaški pročiti. Eds. Christina Balabanová, Adam Bžoch. Sofia: Izdatelski centr Bojan Penev, 2000, s. 61–69.

Ohlasy:

GEORGIEVA, Gergana: Ezicite na evropejskata modernost. In: Literaturen Vestnik, roč. 7, 13.7.1999, s. 3.

BŽOCH, Adam: Gottfried Benn und Sándor Ferenczi. In: Spätmoderne. Lyrik des 20. Jahrhunderts in Ost-Mittel-Europa I. Eds. Alfrun

Kliems, Ute Raßloff, Peter Zajac. Berlin: Frank & Timme, 2006, s. 305–312.

Ohlasy:

KLIEMS, Alfrun – RASSLOFF, Ute – ZAJAC, Peter: Spätmoderne. Lyrik des 20. Jahrhunderts in Ost-Mittel Europa. Berlin: Frank und Timme, 2006, s. 15.

BROUČKOVÁ, Veronika: Lyrika 20. století ve středovýchodní Evropě. In: Česká literatura, roč. 57, 2009, č. 3, s. 451, 452.

ZAJAC, Peter. Latencie. In: Romboid, 2011, roč. 46, č. 9–10, s. 25.

BŽOCH, Adam: Miroslav Válek und die Poetik des „Kalten Krieges“. In: Sozialistischer Realismus. Lyrik des 20. Jahrhunderts in Ost-Mittel-Europa II. Eds. Alfrun Kliems, Ute Raßloff, Peter Zajac. Leipzig: Frank & Timme, 2006, s. 325–334.

Ohlasy:

KLIEMS, Alfrun – RASSLOFF, Ute – ZAJAC, Peter: Spätmoderne. Lyrik des 20. Jahrhunderts in Ost-Mittel Europa. Berlin: Frank und Timme, 2006, s. 18.

BROUČKOVÁ, Veronika: Lyrika 20. století ve středovýchodní Evropě. In: Česká literatura, roč. 57, 2009, č. 3, s. 451, 452.

BŽOCH, Adam: De onmogelijkheden van volwassen worden in De ontdekking van de hemel van Harry Mulisch. In: Volwassen worden. Cultuurverschijnsel en literair motief. Eds. Irena Barbara Kalla, Božena Czarnecka. Wrocław: Neisse Verlag, 2007, s. 15–25.

Ohlasy:

Kalla en Czarnecka: Volwassen worden – cultuurverschijnsel en literair motief. In: http://www.boekgrrls.nl/Boeken/kalla-en-czarnecka_volwassen-woorden.html

BŽOCH, Adam: Einfache visuelle Formen in der Lyrik von Milan Rúfus. In: Intermedialität. Lyrik des 20. Jahrhunderts in Ost-Mittel-Europa III. Eds. Alfrun Kliems, Ute Raßloff, Peter Zajac. Leipzig: Frank & Timme Verlag für wissenschaftliche Literatur, 2007, s. 123–136.

Ohlasy:

PERICA, Ivana: Intermedijalnost kao paradigma postmoderne. In: Umjetnost riječi (Zagreb), roč. 53, 2009, č. 1-2, s. 130.

BROUČKOVÁ, Veronika: Lyrika 20. století ve středovýchodní Evropě. In: Česká literatura, roč. 57, 2009, č. 3, s. 451, 452.

BŽOCH, Adam: Over enkele antropologische aspecten in J. Huizinga's beeld van Amerika. In: Neerlandistische ontmoetingen. Trefpunt Wrocław. Eds. Irena Barbara Kalla, Bożena Czarnecka. Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2008, s. 318–327.

BŽOCH, Adam: Thesen zur Rezeption und zum Nachleben von Freuds Kulturtheorie in der Slowakei. In: Kultur in Reflexion. Beiträge zur Geschichte der mitteleuropäischen Literaturwissenschaften unter Mitarbeit von Zoltán Kékesi und Pál Kelemen. Eds. Ernő Kulcsár Szabó, Dubravka Oraić Tolić. Wien: Braumüller, 2008, s. 177–182.

BŽOCH, Adam: Rainer Maria Rilke zwischen der katholischen Moderne und dem slowakischen Surrealismus. In: Die Ost-West-Problematik in den europäischen Kulturen und Literaturen. Ausgewählte Aspekte / Problematika Východ – Západ v evropských kulturách a literaturách. Vybrané aspekty. Eds. Siegfried Ulbrecht, Helena Ulbrechtová. Praha, Dresden: Slovanský ústav AV ČR, Neisse Verlag, 2009, s. 505–511.

BŽOCH, Adam: Rilke in der Slowakei – mehr als ein Faszinosum? In: Aufsätze zur Theorie und Geschichte der slowakischen Sprache, Literatur und Kultur. Hrs. Bodo Zelinsky. Nümbrecht: KIRSCH-Verlag, 2012, s. 203–228.

Ohlasy:

RICHTER, Ludwig: Slovakische Rilke-Rezeption im Zeitenwandel. Eine Bestandsaufnahme. In: World Literature Studies, ročl. 4 (21), 2012, č. 4, s. 94, 96.

BŽOCH, Adam: Mi értelme van szlovák zsidó irodalomról beszél-

ni? In: Választások és kényszerek. Zsidó önkép és közösségtudat Közép-Európában (Irodalom-és kultúrtörténeti tanulmányok). Ed. Magdolna Balogh. Budapest: reciti, 2015. s. 53–60.

b) uverejnené v zborníkoch doma

BŽOCH, Adam: Der Begriff der Aufklärung in Horkheimers und Adornos Schrift „Dialektik der Aufklärung“. In: 18ième siècle/18. storočie. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1992, s. 15–25.

Ohlasy:

POSPÍŠIL, Ivo: Tajemné osmnácté století. In: Lidová demokracie (Praha), 18.5.1993, s. 4.

BŽOCH, Adam: Matuška pôvodný a nepôvodný. In: Fórum mladej literárnej kritiky. Bratislava: Fragment, 1992, s. 69–76.

BŽOCH, Adam: Nová angažovanosť. In: Fórum literárnej kritiky II. Bratislava: Fragment, 1994, s. 39–50.

BŽOCH, Adam: Zur Entwicklung von einigen produktionsästhetischen Begriffen von Kant zu Schiller. (Vývin niektorých produkčno-estetických pojmov od Kanta k Schillerovi). In: La situation d'Europe centrale entre l'Allemagne et l'Italie au 18-ième siècle. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1994, s. 45–52.

Ohlasy:

TRISOLINO, Gerardo: La „Therza“ del Corriere. In: Corriere del giorno, Domenica, 23. 4. 1995.

BŽOCH, Adam: Karol Terebessy, osud a dielo. In: Terebessy, Karol: Jazyk, kultúra a hlbinná psychológia. Bratislava: Kalligram, 1999, s. 11–43.

Ohlasy:

GRÚŇ, Daniel: Archeológia výtvarnej kritiky. Slovenské umenie šesťdesiatych rokov a jeho interpretácie. Bratislava: Slovart, 2009, s. 81.

MARUŠIAK, Juraj: Slovenská literatúra a moc v druhej polovici päťdesiatych rokov. Brno: Nakladatelství Pius, 2001, s. 176.

BŽOCH, Adam: De Nederlandse literatuurwetenschap in Slowaakse context. In: Interculturaliteit – interculturele aspecten van de Neerlandistiek in Midden- en Oosteuropa. Eds. Paul van den Heuvel, Jana Rakšányiová. Bratislava: Stimul, 2000, s. 49–53.

BŽOCH, Adam: Podoby postexpresionistického hrdinu. In: Hrdina v stredoeurópskych a balkánskych literatúrach 19. a 20. storočia. Ed. Ján Koška. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2004, s. 123–131.

BŽOCH, Adam: Osobitosti vnímania tradícií v slovenskom nadrealizme. In: Štyridsiate roky v slovenskej literatúre 20. storočia. Eds. Valér Mikula, Dagmar Robertsová. Bratislava: Univerzita Komenského, 2006, s. 73–80.

Ohlasy:

POSPÍŠIL, Ivo: Složitě období literárního vývoje aneb nezbytí bohatších souvislostí. In: Slavica Litteraria, Sborník prací Filozofické fakulty Brněnské univerzity. Brno: Masarykova univerzity, roč. 56, 2007, Řada literárněvědné slavistiky (X), č. 10, s. 161.

BŽOCH, Adam: Psychoanalýza v slovenskej literárnej vede / A pszichoanalízis a szlovák irodalomtudományban. In: Tvorivosť literárnej recepcie / Az irodalmi recepció kreativitása. Eds. Judit Görözdí, Gabriela Magová. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2008, s. 112–116, s. 235–239. ISBN 978-80-224-1030-4.

Ohlasy:

CSANDA, Gábor: A kultúraközi párbeszéd kreatív példája. In: Új Szó, roč. 62, 11. 4. 2009, príloha Szalon, s. 12.

VLNKA, Jaroslav: V priestore ustavičného diania. Slovenská literárna veda 2008. In: Knižná revue, roč. 19, 2009, č. 14–15, príloha s. XXIX.

DEÁKOVÁ, Renáta: Tvorivosť literárnej recepcie / Az irodalmi recepció kreativitása. Zost. Judit Görözdi, Gabriela Magová. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2008. 284 s. In: World Literature Studies, roč. 1 (18), 2009, č. 3, s. 91.

MAGDOLNA, Balogh. Tvorivosť literárnej recepcie – Az irodalmi recepció alkotóképessége. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda, vydavateľstvo SAV, 2008. In <http://rec.iti.mta.hu/rec.iti/Members/BaloghMagdolna/Tvorivost-leterarnej-recepcie-20> 18. 11. 2009. <http://rec.iti.mta.hu/rec.iti/Members/BaloghMagdolna/Tvorivost-literarnej-recepcie-2013> 8. 2. 2010.

POSPÍŠIL, Ivo: Tvorivosť, recepcie a silueta Dionýze Ďurišina. In: Slavica Literaria, roč. X 12, 2009, č. 1, s. 170–171.

BŽOCH, Adam: Starting Points. In: *Controversial Modernity*. Eds. Libuša Vajdová, Adam Bžoch. Bratislava: SAP – Slovak Academic Press, Institute of World Literature SAS, 2011, s. 7–16.

BŽOCH, Adam: Über einige anthropologische Aspekte des Amerika-Bildes von J. Huizinga. In: *Controversial Modernity*. Eds. Libuša Vajdová, Adam Bžoch. Bratislava: SAP – Slovak Academic Press, Institute of World Literature SAS, 2011, s. 36–47.

Ohlasy:

KŠICOVÁ, Danuše: Moderna a antimoderna. In: *Svět literatury*, roč. 21, 2012, č. 45, s. 295–298.

BŽOCH, Adam: Topoi ako literárne pozadie Paralelných príbehov Pétera Nádas. In: *Priestory vnímania. O tvorbe Pétera Nádas*. Ed. Judit Görözdi. Bratislava: Kalligram, Ústav svetovej literatúry SAV, 2011, s. 42–47.

Ohlasy:

BALOGH, Magdolna. Nádas Péter szlovákul. In: *Jelenkor*, roč. 45, 2012, č. 10, s. 991.

BOJTÁR, Endre. Nádas szlovákul – és közép-európaiul. In: *Élet és irodalom*, 13. 4. 2012, s. 20.

BŽOCH, Adam: V čom zlyhával človek 20. storočia. Maďarský spisovateľ Péter Nádas v Bratislave. In: *Priestory vnímania. O tvorbe Pétera Nádasu*. Ed. Judit Görözdi. Bratislava: Kalligram, Ústav svetovej literatúry SAV, 2011, s. 110–111.

BŽOCH, Adam: German Studies extra muros – Möglichkeiten einer kulturwissenschaftlich orientierten Germanistik in der Slowakei. In *Perspektiven der Auslandsgermanistik. Studien zur deutsch-slowakischen Kulturgeschichte*. Band 2. Beiträge zum International Symposium vom 25.–26. Februar 2010 an der Pavol-Josef-Šafárik-Universität in Košice. Eds. Jörg Meier, Ingrid Puchalová. Berlin: Weidler Buchverlag, 2013, s. 51–56.

BŽOCH, Adam: Impulzy kultúrnej histórie Johana Huizingu na Slovensku. In: *Vedy o umeniach a dejiny kultúry. Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie*. Eds. Ivan Gerát, Adam Bžoch, Dagmar Podmaková, Hana Urbancová, Dana Hučková, Peter Žeňuch. Bratislava: Ústav dejín umenia SAV, 2013, s. 6–24.

Ohlasy:

TRUHLÁŘOVÁ, Jana. Jozef Felix a jeho rekonštrukcia francúzskeho renesančného sveta. In: *Jozef Felix (1913 – 1977) a cesta k modernej slovenskej romanistike*. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, Filozofická fakulta Univerzity Komenského, 2014, s. 80, 92.

BŽOCH, Adam: Menno ter Braak. In: *V službe demokracie. Pamätnica k sedemdesiatke Martina Bútoru*. Ed. László Szigeti. Bratislava: Kalligram, 2014, s. 699–703.

BŽOCH, Adam: Vysvetlivky k textu. Poznámky prekladateľa. Bibliografia. In: *Braak, Menno ter: Eseje. Výber, preklad a doslov Adam Bžoch*. Bratislava: Európa, 2014, s. 189–191, 192, 193–194.

VI. Publikovanie v časopisoch

a) vedecké články uverejnené v zahraničných časopisoch

BŽOCH, Adam: Kantov sen a následky. In: Svět a divadlo, roč. 5, 1994, č. 6, s. 23–27.

BŽOCH, Adam: Rejtett recepció: Ferenczi Sándor gondolatai Gottfried Benn müveiben. In: Thalassa. Pszichoanalízis-társadalom-kultúra. Budapest: Thalassa Alapítvány, roč. 10, 1999, č. 1, s. 137–145.

Ohlasy:

ERÖS, Ferenc: Ferenczi Sándor. Budapest: Új mandátum könyvkiadó, 2000, s. 44.

BŽOCH, Adam: Terebessy Károly és a pszichoanalízis szlovákiai recepciója a negyvenes években. In: Thalassa (Budapest), Pszichoanalízis – társadalom – kultúra, roč. 11, 2000, č. 2–3, s. 193–206.

BŽOCH, Adam: Gradiva ako „moderný mýtus“. In: ANALOGON, Senzace smyslů, 2003, č. 38/39, s. 138–141.

BŽOCH, Adam: Die Psychoanalyse in der slowakischen Avantgarde der 1930-er und 1940-er Jahre. In: Germanoslavica, Zeitschrift für germano-slawische Studien, roč. 16, 2006, č. 2, s. 197–224.

BŽOCH, Adam: Element zabawy w kulturze słowackiej i zmiana paradygmatu między latami 60. a 90. ubiegłego wieku. In: Zabawy i Zabawki. Studia Antropologiczne, roč. 13, 2015, s. 34–44.

b) vedecké články uverejnené v domácich časopisoch

BŽOCH, Adam: Siločiarly modernej nemeckej estetiky. In: Slovenské pohľady, roč. 106, 1990, č. 1, s. 99–103.

BŽOCH, Adam: Ivan Kadlečík alebo kontinuita kríža. In: Slovenské pohľady, roč. 107, 1991, č. 10, s. 14–17.

Ohlasy:

MATEJOVIČ, Pavel: Ivan Kadlečík. Bratislava: Kalligram, 2001, s. 55, 144.

BŽOCH, Adam: O jednej básni Osipa Mandelštama. In: Slovenské pohľady, roč. 107, 1991, č. 1, s. 89–93.

BŽOCH, Adam: Diderotov sen. In: Romboid, roč. 28, 1993, č. 4, s. 15–18.

BŽOCH, Adam: Immanuel Kant alebo Otázka na odpoveď, čo je to osvietenstvo. In: Romboid, roč. 28, 1993, č. 2, s. 50–52.

Ohlasy:

LOUŽIL, Jaroslav: Immanuel Kant: „Odpoveď na otázku: Co je to osvícenství“. In: Filosofický časopis, roč. 41, 1993, č. 3, s. 386.

BŽOCH, Adam: Štúrova nemčina a hegelianizmus. In: Romboid, roč. 29, 1994, č. 9, s. 36–38.

BŽOCH, Adam: Psychoanalytické interpretácie poézie Ladislava Novomeského. In: Romboid, roč. 30, 1995, č. 4, s. 26–35.

Ohlasy:

WILD, Jana: Hamlet, dobrodružstvo textu. Levice: L. C. A., 1998, s. 242.

BŽOCH, Adam: Walter Benjamin očami súčasnej západnej literárnej vedy a estetiky. In: Slovenská literatúra, roč. 42, 1995, č. 1, s. 46–58.

BŽOCH, Adam: Michel Foucault a Walter Benjamin. In: Slovak Review, roč. 5, 1996, č. 2, s. 119–122.

BŽOCH, Adam: Diskusia o materskom práve a psychoanalýza. In: Aspekt, 1997, č. 2, s. 135–140.

BŽOCH, Adam: Imaginácia producenta ako predmet dejín umeleckej

kreativity (Pokus o kritický náčrt). In: *Slovak Review*, roč. 6, 1997, č. 1, s. 1–9.

BŽOCH, Adam: Karol Terebessy – Inovátor teórie slovenského nad-realizmu. In: *Slovenská literatúra*, roč. 44, 1997, č. 5, s. 353–364.

BŽOCH, Adam: Literárnovedné zošity z Flámska. In: *Slovak Review*, roč. 6, 1997, č. 2, s. 182–185.

Ohlasy:

STANISLAVOVÁ, Zuzana: *Slovak Review*. In: *Slovenská literatúra*, roč. 45, 1998, č. 2, s. 161–162.

BŽOCH, Adam: Slovenská literárna veda a literárna veda v Nizozemsku a Flámsku (Vzájomné vzťahy a predpoklady transkultúrneho porozumenia). In: *Slovak Review*, roč. 6, 1997, č. 2, s. 105–109.

Ohlasy:

STANISLAVOVÁ, Zuzana: *Slovak Review*. In: *Slovenská literatúra*, roč. 45, 1998, č. 2, s. 161–162.

BŽOCH, Adam – KOPRDA, Pavol: Pavol Koprda: Vico a Tozzi o odstupe od označovacieho vzťahu. In: *Slovak Review*, roč. 7, 1998, č. 2, s. 146–168.

BŽOCH, Adam: Sándor Ferenczi v diele Gottfrieda Benna (Skúsenostné priestory a horizonty očakávania). In: *Slovenská literatúra*, roč. 46, 1999, č. 5–6, s. 319–331.

Ohlasy:

ZAJAC, Peter. *Ästhetik des Schwingens*. Wien: Peter Lang, 2015.

BŽOCH, Adam – URBÁNEK, Ľuben: Sebadefinovanie literárneho vedca na Slovensku (Empirický výskum). In: *Slovak Review*, roč. 8, 1999, č. 1, s. 16–28.

Ohlasy:

LUBYOVÁ, Martina - BŽOCH, Adam. Sebareflexia spoločenských a humanitných vedcov v SAV. http://www.sav.sk/index.php?doc=services-news&source_no=20&news_no=5323

LUBYOVÁ, M. - BŽOCH, A: Sebaxeflexia vedcov. Výsledky prieskumu Ústavu svetovej literatúry SAV a Prognostického ústavu SAV. In: Správy SAV, roč. 50, 2014, č. 4, s. 12.

BŽOCH, Adam: Erich Auerbach a jeho Mimesis. Mimesis a mimézis: dejiny pôsobenia. In: Kritika a kontext, roč. 6, 2001, č. 1, s. 60, 69–70.

BŽOCH, Adam: Literárna veda a vedy o kultúre. In: Slovak Review, roč. 10, 2001, č. 1, s. 53–60.

BŽOCH, Adam: Johan Huizinga ako kultúrny kritik. In: OS, roč. 6, 2002, č. 4, s. 63–66.

BŽOCH, Adam: Vámošov Princíp krutosti z hľadiska filozofie života. In: Slovenská literatúra, roč. 49, 2002, č. 3, s. 209–212.

Ohlasy:

SZABÓ, Miloslav: „Falsche Metaphern“. Zur Darstellung des Judentums im Romanwerk von Gejza Vámoš und Martin Rázus. In: Controversial Modernity. Eds. Libuša Vajdová, Adam Bžoch. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, SAP – Slovak Academic Press, 2011, s. 103.

BŽOCH, Adam: Kultúrne implikácie avantgárd. In: Slovak Review, roč. 8, 2004, č. 1, s. 1–4.

Ohlasy:

BAKOŠ, Vladimír. Avantgardistický projekt modernity (Z dejín slovenskej vedeckej a umeleckej avantgardy). Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 2006, s. 278.

BŽOCH, Adam: Tematizácia techniky v avantgardách a ich zmysel. In: Slovak Review, roč. 8, 2004, č. 1, s. 77–89.

Ohlasy:

HORÁKOVÁ, Jana: Robot jako robot. Praha: Koniasch Latin Press, 2010, s. 25, 26, 220.

BŽOCH, Adam: Miroslav Válek a poetika Studenej vojny. In: Slovenská literatúra, roč. 52, 2005, č. 1, s. 65–70.

Ohlasy:

Slovenská literatúra 1/2005. In: SME, 2. 5. 2005, s. 14.

BŽOCH, Adam: Lyrický subjekt, tak ako sa... (inc.). In: Válek, Miroslav: Básnické dielo. Ed. Valér Mikula. Bratislava: Kalligram, Ústav svetovej literatúry SAV, 2005, s. 490–491.

BŽOCH, Adam: Johan Huizinga a jeho Homo ludens. In: Anthropos, 2006, č. 10, s. 35–38.

BŽOCH, Adam: Ku germanistickým aktivitám Petra Zajaca. In: Slovenská literatúra, roč. 53, 2006, č. 3–4, s. 249–252.

BŽOCH, Adam: Dieťa svojho storočia je mŕtve. In: OS, roč. 10, 2007, č. 3, s. 73–85.

BŽOCH, Adam: Umelecké dielo v epoche mediálnych výziev. In: Slovak Review, roč. 16, 2007, č. 1, s. 3–4.

BŽOCH, Adam: Benjamin a neeurópskosť? In: Slovak Review, roč. 16, 2007, č. 1, s. 80–86.

BŽOCH, Adam: Zrod kritiky zo zraneného ega? In: Filozofia, roč. 63, 2008, č. 4, s. 374–378.

BŽOCH, Adam: Moderná Psyché Louisa Couperusa. In: World Literature Studies, roč. 2 (19), 2010, č. 3, s. 39–48.

BŽOCH, Adam: Od kultúrnej reprezentácie k demokratickej diskusii (a späť). Literatúra nemeckých jazykových oblastí v slovenských časopiseckých prekladoch. In: World Literature Studies, roč. 3 (20), 2011, č. 4, s. 27–52.

Ohlasy:

JAKUBČÁKOVÁ, Lenka: Francúzska poézia na stránkach Revue svetovej literatúry v rokoch 1997–2004. In: Zrkadlá translológie I.: preklad ako nástroj komunikácie. Eds. Ivana Hostová, Miroslava Gavurová, Mária Smetanová. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2013, s. 177, 186.

BŽOCH, Adam: Antimodernistische Korrespondenzen. In: *World Literature Studies*, roč. 4 (21), 2012, č. 4, s. 108–116.

BŽOCH, Adam: Sigmund Freud ako nespoľahlivý rozprávač. In: *World Literature Studies*, roč. 5 (22), 2013, č. 1, s. 45–61.

BŽOCH, Adam: Vzťahy literárnej vedy a vied o kultúre. In: *World Literature Studies*, 2013, roč. 5 (22), špeciálne číslo, s. 3–16.

BŽOCH, Adam – LUBYOVÁ, Martina – KARASOVÁ, Katarína: Sebareflexia spoločenských a humanitných vedcov na Slovensku: výsledky empirického prieskumu. In: *Prognostické práce /elektronický seriál/*, roč. 6, 2014, č. 1, s. 55–96. http://www.prog.sav.sk/fileadmin/pusav/download_files/prognosticke_prace/2014/clanok3_KarasovaLubyobaBzoch_PP_6_1_2014.pdf

BŽOCH, Adam: Konverzácia ako predmet interdisciplinárneho výskumu. In: *Slovenská literatúra*, roč. 61, 2014, č. 5, s. 349–371.

BŽOCH, Adam: William Hogarth a konverzácia. In: *World Literature Studies*, roč. 6 (23), 2014, č. 4, s. 3–17.

BŽOCH, Adam: Pojem konverzácie u Erasma Rotterdamského. In: *Kultúrne dejiny*, roč. 6, 2015, č. 2, s. 196–223.

BŽOCH, Adam: The Concept of Conversation in Desiderius Erasmus. In: *Kultúrne dejiny*, roč. 6, 2015, supplement, s. 54–82.

c) odborné články uverejnené v zahraničných časopisoch

BŽOCH, Adam: Literárny skandál v Bratislavě. In: Lidové noviny, příloha Středoevropské noviny, 23. 11. 1994, s. 4.

BŽOCH, Adam: Nosztalgiaárlat. In: Magyar Hírlap, 27. 1. 1996, s. 18.

BŽOCH, Adam: Zwischen Wissenschaften und Ideologien. In: East Central Europe / L'Europe du Centre Est: Eine wissenschaftliche Zeitschrift, roč. 26, 1999, č. 1, s. 171-174.

BŽOCH, Adam: Der diskrete Charme der Kulturarbeit. In: Bücher, über die man spricht. Bratislava –Budapest – Krakau – Prag – Warschau: Goethe Institut, 2005, č. 2, s. 1.

d) odborné články uverejnené v domácich časopisoch

GOLDSTÜCKER, Eduard – BŽOCH, Adam: Tretí návrat z nenávratna. In: Kultúrny život, roč. 25, 1991, č. 2, s. 9-10.

BŽOCH, Adam: Mimo hraníc. In: Tvorba T, roč. 1, 1991, č. 2, s. 28-29.

BŽOCH, Adam: Popis zápasu o Kafku. In: Kultúrny život, roč. 25, 1991, č. 27, s. 10.

BŽOCH, Adam: Koniec literatúry NDR. In: Slovenské pohľady, roč. 107, 1991, č. 6, s. 83-88.

BŽOCH, Adam: Česká a slovenská literatúra v Dortmunde. In: Slovenské pohľady, roč. 108, 1992, č. 9, s. 150-157.

BŽOCH, Adam: Georg Heym. In: Tvorba T, roč. 2, 1992, č. 1, s. 5.

BŽOCH, Adam: Kolumbova palubná kniha alebo dva druhy čítania. In: Kultúrny život, roč. 26, 1992, č. 35, s. 1, 4.

BŽOCH, Adam: Levočské stretnutie mladých autorov. In: Slovenské pohľady, roč. 108, 1992, č. 8, s. 154–155.

BŽOCH, Adam: Moskva Waltera Benjamina. In: Slovenské pohľady, roč. 108, 1992, č. 9, s. 77–78.

BŽOCH, Adam: Kafkovské sympóziu v Klosterneuburgu. In: Kultúrny život, roč. 27, 1993, č. 25, s. 9.

BŽOCH, Adam: Marcel Möring. In: Romboid, roč. 29, 1994, č. 2, s. 78–79.

BŽOCH, Adam: Obrázky z výstav. Redon v Amsterdame. Jawlenský v Rotterdame. In: Kultúrny život, roč. 28, 1994, č. 2, s. 14.

BŽOCH, Adam: Súčasná holandská literatúra. In: Fragment, roč. 8, 1994, č. 2, s. 16.

BŽOCH, Adam: Čo to bol „spor historikov“? In: Historická revue, roč. 7, 1996, č. 3, s. 30.

BŽOCH, Adam: Patetický observátor Valér Mikula. In: RAK, roč. 1, 1996, č. 2, s. 73.

BŽOCH, Adam: Butik či bazár? In: Domino Fórum, roč. 6, 1997, č. 35, s. 15.

BŽOCH, Adam: Trináste Colloquium Neederlandicum – tentoraz v nizozemskom Leidene. In: Slovak Review, roč. 6, 1997, č. 2, s. 193.

BŽOCH, Adam: Útoky na denník Anny Frankovej. In: Historická revue, roč. 8, 1997, č. 1, s. 21–22.

BŽOCH, Adam: Wilhelm Reich, psychoanalytik a vizionár. In: Domino Fórum, roč. 6, 1997, č. 39, s. 12.

BŽOCH, Adam: Kozmické vnútro oceľovej prilby. Nemecké storočie Ernsta Jüngera. In: Domino Fórum, roč. 7, 1998, č. 11, s. 13.

Ohlasy:

ULBRECHT, Siegfried: Die Rezeption Ernst Jüngers in der Slowakischen

- Republik. In: *Germanoslavica, Zeitschrift für germano-slawische Studien*, roč. 19, 2008, č. 2, s. 63.
- BŽOCH, Adam: Medzinárodná konferencia o symbolizme. In: *Národná obroda*, 18.9.1998, s. 8.
- BŽOCH, Adam: Príroda: vzor žena!? In: *Aspekt*, 1998, č. 2, s. 212–213.
- BŽOCH, Adam: Herman de Coninck... (inc.). In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 34, 1998, č. 4, s. 96–97.
- BŽOCH, Adam: Jazyky európskej modernosti. In: *Slovak Review*, roč. 8, 1999, č. 2, s. 197–198.
- BŽOCH, Adam: Editoriál. In: *Slovak Review*, roč. 9, 2000, č. 2, s. 105.
- BŽOCH, Adam: Jazyk, kultúra a hlbinná psychológia. In: *Slovak Review*, roč. 9, 2000, č. 1, s. 27–28.
- BŽOCH, Adam: Laudatio. In: *Kultúrny život*, roč. 2, 2000, č. 1, s. 10
- BŽOCH, Adam: Nizozemský prozaik... (inc.). In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 36, 2000, č. 1, s. 3–6.
- BŽOCH, Adam: Judith Herzbergová... (inc.). In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 36, 2000, č. 1, s. 39–42.
- BŽOCH, Adam: Nizozemský prozaik... (inc.). In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 36, 2000, č. 1, s. 50–51.
- BŽOCH, Adam: „No príklad Bernharda...“ (inc.). In: *Romboid*, roč. 35, 2000, č. 1, s. 1.
- BŽOCH, Adam: Reakcia na text *Spisovatelia a ľudia píšuci*. In: *Romboid*, roč. 35, 2000, č. 1, s. 10–11.
- BŽOCH, Adam: K profilu Johana Huizingu. In: *Kritika & Kontext*, roč. 7, 2002, č. 2–3, s. 25.
- BŽOCH, Adam: Výročie nejednoznačného klasika. In: *Slovo*, roč. 4, 2002, č. 28, príloha *Literatúra a spoločnosť*, s. 3.

BŽOCH, Adam: Prednášal Prof. D. Craven. In: Správy SAV, roč. 43, 2007, č. 7–8, s. 22.

BŽOCH, Adam: Neskorá moderna v Berlíne. In: Slovak Review, roč. 11, 2002, č. 2, s. 190–191.

BŽOCH, Adam: Reakcia na text Spisovateľa a ľudia píšuci. In: Romboid +, roč. 38, 2003, výber plus, s. 83.

BŽOCH, Adam: Kultúrna periféria a psychológia. In: Aspekt, 2003–2004, č. 1, s. 113–114.

BŽOCH, Adam: Cultural Implications of the Avant-gardes. In: Slovak Review, roč. 8, 2004, č. 1, s. 4–6.

BŽOCH, Adam: Súčasný nemecký spisovateľ... (inc.). In: Revue svetovej literatúry, 40, 2004, č. 2, s. 63–64. (Hans Ulrich Treichel)

BŽOCH, Adam: Súčasný nizozemský autor... (inc.). In: Revue svetovej literatúry, XL, 2005, č. 1, s. 3–6. (J. Bernlef)

BŽOCH, Adam: Klasik nizozemskej literatúry... (inc.). In: Revue svetovej literatúry, XL, 2005, č. 1, s. 87–89. (Ferdinand Bordewijk)

KOGNITÍVNE vedy a literatúra (záznam diskusie). In: Slovak Revue, roč. 15, 2006, č. 1, s. 64–87. (Diskutujú: Libuša Vajdová, Egon Gál, Ján Rybár, Juraj Hvorecký, Adam Bžoch, Bogumiła Suwara, Roman Mikuláš, Jana Kuzmíková, Eva Batiková.) Zaznamenala Libuša Vajdová.

BŽOCH, A. – BEDNÁROVÁ, K. – KENDERESSY, E.: Prosperujúca spolupráca. Z podujatí Ústavu svetovej literatúry SAV. In: Správy SAV, roč. 44, 2008, č. 4, s. 14–15.

BŽOCH, Adam: Editoriál. In: World Literature Studies, roč. 2 (19), 2010, č. 3, s. 2.

BŽOCH, Adam: V čom zlyhával človek 20. storočia. Maďarský spisovateľ Péter NÁDAS v Bratislave. In: Knižná revue, roč. 20, 2010, č. 4, s. 9.

Ohlasy:

GÖRÖZDI, Judit: Recepčia postmodernej maďarskej prózy v slovenskej kultúre. In: *Slavia*, časopis pro slovanskou filologii, roč. 80, 2011, sešit 1, s. 42.

BŽOCH, Adam: Švajčiarska spisovateľka Ilma Rakusa (1946)... In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 46, 2010, č. 3, s. 133.

Ohlasy:

FARKAŠOVÁ, Etela. Stretnutie s africkou literatúrou. In *Literárny týždenník*, roč. 23, 2010, č. 39-40, s. 13.

BŽOCH, Adam: Editoriál. In: *World Literature Studies*, roč. 3 (20), 2011, č. 1, s. 2.

BŽOCH, Adam: Medzinárodné sympóziu na tému... (inc). In: *World Literature Studies*, roč. 3 (20), 2011, č. 1, s. 104.

BŽOCH, Adam – ČORNÁ, Tina: Wolkers chytí a nepustí. Pre úprimnosť a vzdor voči pokrytectvu. In: *Pravda*, mimoriadna príloha knihy roka, 16. 12. 2011, s. 22.

BŽOCH, Adam: Antimodernistische Korrespondenzen. In: *World Literature Studies*, roč. 4 (21), 2012, č. 4, s. 108-115.

BŽOCH, Adam: Thomas Möhlmann (1975) je nizozemský básnik, spolupracovník... In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 47, 2012, č. 4, s. 90.

BŽOCH, Adam: 12. októbra sa v Ústave svetovej literatúry SAV konala... In: *World Literature Studies*, roč. 3 (20), 2011, č. 4, s. 102-103.

BŽOCH, Adam: Kultúrny fenomén Richard Wagner. Svetová hudobná a kultúrna verejnosť oslavuje 200 rokov od narodenia a 130 rokov od úmrtia nemeckého hudobného skladateľa Richarda Wagnera. In: *Pravda*, príloha Víkend, roč. 23, č. 120 (25. 5. 2013), s. 32-33.

LUBYOVÁ, M. – BŽOCH, A.: Sebaxeflexia vedcov. Výsledky prieskumu Ústavu svetovej literatúry SAV a Prognostického ústavu SAV. In: *Správy SAV*, roč. 50, 2014, č. 4, s. 12.

BŽOCH, Adam: Odišiel emeritný profesor – Pavol Winczer. In: Kontakty XIII, časopis Slovensko-poľská komisia humanitných vied, Bratislava, 2015, s. 121–122.

BŽOCH, Adam: Pavol Winczer in memoriam. In: Wiener Slawistisches Jahrbuch, roč. 3, 2015, č. 3, s. 417–418.

VII. Knižné preklady – odborné

ŠTÚR, Ľudovít: Slovanstvo a svet budúcnosti (Das Slawenthum und die Welt der Zukunft). Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Slovenský inštitút medzinárodných štúdií (Slovak Institut for International Studies) – vydavateľstvo Gora, 1993. 175 s.

Ohlasy:

BAER, Josette A.: National Emancipation, not the Making of Slovakia – Ludovít Stur's Conception of the Slovak Nation. In: Studies in Post-Communism. Occasional Papers, 2003, no. 2, s. 3.

LEHUTA, Emil: Štúr ako zásluhový čin alebo zámienka? In: Slovenské pohľady, roč. IV.+110, 1994, č. 9, s. 152–153.

GÁFRÍK, Michal: Štúr ako textologický problém? In: Literárny týždenník, roč. 7, 1994, č. 18, s. 4.

ŠTÚR, Ľudovít: Dielo. Ed. Rudolf Chmel. Bratislava: Kalligram a Ústav slovenskej literatúry SAV, 2007, s. 573, 595. ZELENKA, Anna: Slovanski miti o Evropi kot oblika dialoga z Zahodom (primer Češke in Slovaške). Prevedel Mitja Rijavec. In: Ars & Humanitas, revija za umetnost in humanistiko 2008, č. II/1, s. 48, 51.

ZELENKOVÁ, Anna: Medzi vzájomnosťou a nevzájomnosťou. Sondy do česko-slovenských a slovensko-českých literárnych vzťahov. Praha – Nitra: Slovanský ústav AV ČR, v.v.i., Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2009, s. 216.

PETRÍK, Vladimír: Štúrovo Slovanstvo a svet budúcnosti. In: <http://zurnal.pravda.sk/esej/clanok/373072-sturovo-slovanstvo-a-svet-buducnosti/>

BENJAMIN, Walter: *Iluminácie*. Zostavil, preložil a doslov napísal Adam Bžoch. Bratislava: Kalligram, 1999. 288 s. ISBN 80-7149-248-5.

Ohlasy:

BAKOŠ, Oliver: Aura Waltera Benjamina. In: OS, roč. 2, 1999, č. 4, s. 90-91.

OLIČ, Jiří: Čítam. In: Domino fórum, roč. 8, 1999, č. 15, s. 14.

BESLEY-MURRAY, Tim: Súčasná slovenská literatúra, diabolská zmluva s teóriou a genitálnosti. In: RAK, roč. 5, 2000, č. 3, s. 18.

ŠABÍK, Vincent: Auratické estetické myslenie Waltera Benjamina. In: Slovenské divadlo, roč. 50, 2002, č. 2, s. 114.

SUWARA, Bogumila: O preklade bez prekladu. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, 2003, s. 53, 67.

Eseje. Walter Benjamin: *Iluminácie* (Kalligram) In: Lidovky. Centrum.cz. <http://lidovky.centrum.cz/clanek.phtml?id=185842>.

GERÁT, Ivan: Walter Benjamin a otázka obrazových médií v stredoveku. In: Slovak Review, roč.16, 2007, č. 1, s. 37.

PROCHÁZKA, Radoslav: Mak proti Gatsbymu. Osud, vina a zodpovednosť za škodu. Bratislava: Ryba, 2009, s. 170.

GRÚŇ, Daniel: Archeológia výtvarnej kritiky. Bratislava: Slovart, 2009, s. 181.

TEREBESSY, Karol: *Jazyk, kultúra a hlbinná psychológia*. Zostavil, preložil a úvodnú štúdiu napísal Adam Bžoch. Bratislava: Kalligram, 1999. 152 s. ISBN 80-7149-274-4.

Ohlasy:

MARENČIN, Albert: Dva triumfálne návraty. Dramatické osudy kníh a ich autorov. In: Slovo, roč. 2, 2000, č. 10, s. 11.

bž: Karol Terebessy: Jazyk, kultúra a hlbinná psychológia. In: Práca, 15. 3. 2000, s. 13.

MATEJOV, Fedor: Terebessy, Karol: Jazyk, kultúra a hlbinná psychológia. Bratislava: Kalligram, 1999. In: Slovenská literatúra, roč. 47, 2000, č. 4-5, s. 387-389.

MOJŽIŠ, Juraj: Bžochov Terebessy. In: OS, roč. 3, 2000, č. 6, s. 80.

MARUŠIAK, Juraj: Slovenská literatúra a moc v druhej polovici päťdesiatych rokov. Brno: Nakladatelství Pius, Kateřina Mikšová, 2001, s. 176.

ONDREJOVIČ, Slavomír: Ku kategórii enantiosémie. In: Lexikálna sémantika a derivatológia. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej pri príležitosti životného jubilea prof. PhDr. Juraja Furdíka, CSc. Ed. Martin Ološtiak. Košice: Vydavateľstvo LG, 2007, s. 130.

MATEJOV, Fedor: Fragments. Z premien písania o literatúre od šesťdesiatych rokov po deväťdesiate roky. Bratislava: Kalligram a Ústav slovenskej literatúry SAV, 2010, s. 171-174.

FREUD, Sigmund: O láske a sne. Preložili Jaroslava Seewaldová, Milan Krankus, Adam Bžoch. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2002. 136 s. ISBN 80-2201-164-9.

Ohlasy:

DZUR, Martin: Zoznámte sa s Freudom! In: Knižná revue, roč. 12, 2002, č. 16-17, s. 7.

VILIKOVSKÝ, Pavel: Výzva na myslenie. In: Domino fórum, roč. 11, 2002, č. 45, s. 18.

MIHALKOVÁ, Gabriela: Výprava do hlbín snov a lásky. In: RAK, roč. 8, 2003, č. 6, s. 48-50.

CVIKOVÁ, Jana: Škriepne čítanie lásky a sna. O výbere textov Sigmunda Freuda O láske a sne. In: Aspekt, 1/2003-2004, s. 115-117

HUIZINGA, Johan: Kultúra a kríza. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Kalligram, 2002. 319 s. ISBN 80-7149-472-0.

Ohlasy:

BŽOCH, Jozef: Diagnostik kultúrnej krízy. In: SME, 7. 11. 2002, s. 24.

JAURA, Dušan: Na Západe nič nové. Vízio holandského mysliteľa. In: Domino fórum, roč. 11, 2002, č. 51-52, s. 26.

LIPTÁK, Ľubomír: Kultúra a kríza. In: Kritika a kontext, roč. 7, 2002, č. 2-3, s. 44-46.

ZEMKO, Milan: Diagnóza doby, ktorá sa vymkla z kľbov. In: Kritika a kontext, roč. 7, 2002, č. 2-3, s. 41-43.

MISLAY, Edit: Három gondolkodó, három könyv. Válaszok a kérdésre: létezik-e etika korunkban, és kellene lennie? Esszék egy örült világról. In: Új Szó, 18. 11. 2002.

DRASTICH, Miloš: Nadčasový sprievodca kultúrou. In: Literárny týždenník, roč. 16, 2003, č. 22, s. 10.

KUSÁ, Mária: Preklad ako súčasť dejín kultúrneho priestoru. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 2005, s. 147.

MAŇÁKOVÁ, Marta – ENGELBRECHT, Wilken: Vertalingen van Nederlandstalige literatuur in Slowakije. In: Neerlandica Extra Muros, roč. 44, 2006, č. 1, s. 26–29.

FREUD, Sigmund: Podoby psychoanalýzy. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2003. 128 s. ISBN 80-22012-35-1.

Ohlasy:

SVETONĚ, Luboš: Príťažlivo o náročných témach. Sigmund Freud Podoby psychoanalýzy. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2003. In: Knižná revue, roč. 8, 2003, č. 23, s. 11.

Náš vzťah k smrti. In: Slovo, príloha Literatúra a spoločnosť, roč. 5, 2003, č. 28, s. 2.

DOLAR, Mladen: Kierkegaard a psychoanalýza. In: Filozofia, roč. 69, 2014, č. 5, s. 408.

FISCHER-LICHTE, Erika: Dejiny drámy. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Divadelný ústav, 2004. 521 s. ISBN 80-88987-47-4.

Ohlasy:

PORUBJAK, Martin: Literatúra faktu. Dráma nielen ako súčasť divadla. In: Pravda, 26. 3. 2005. Sobota, príloha denníka Pravda, s. XI.

GRUSKOVÁ, Anna: Dramatické dejiny identity, In: Knihy a spoločnosť, roč. 2, 2005, č. 1, s. 15.

ŠTEFKO, Vladimír: Erika Fischer-Lichte: Dejiny drámy. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Divadelný ústav. In: Knižná revue, roč. 16, 2006, č. 9, s. 11.

FREUD, Sigmund: Za princípom slasti. Z nem. orig. prel. Adam Bžoch, Milan Krankus. Doslov Milan Krankus. Bratislava: Kalligram, 2005. 160 s. ISBN 80-7149-679-0.

Ohlasy:

GAZDA, Imrich: Freud v Rusku. In: *Knihy a spoločnosť*, roč. 3, 2006, č. 11, s. 4.

PETRAŠKO, Ľudovít: Osudné pudy. In: *RAK*, roč. 12, 2007, č. 4, s. 47–48.

GRÚŇ, Daniel: Archeológia výtvarnej kritiky. *Slovenské umenie šesťdesiatych rokov a jeho interpretácie*. Bratislava: Slovart, 2009, s. 81, 182.

DOLAR, Mladen: Kierkegaard a psychoanalýza. In: *Filozofia*, roč. 69, 2014, č. 5, s. 408.

HUIZINGA, Johan: *Kultúra Nizozemska v 17. storočí*. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Európa, 2011. 112 s. ISBN 978-80-89111-78-8.

Ohlasy:

MACSOVSZKY, Peter: Žiadna postmoderna, ale národný charakter. In: *Pravda*, 19. 11. 2011, príloha denníka *Pravda Víkend*, s. 32.

DVORSKÝ, Juraj: *Huizinga, Johan. Kultúra Nizozemska v 17. storočí*. Preklad, doslov a vysvetlivky Adam Bžoch. Bratislava: Európa, 112 s. ISBN 978-80-89111-78-7. In: *Kultúrne dejiny*, roč. 4, 2013, č. 1, s. 102–105.

BENJAMIN, Walter: *Aura a stopa*. Vybral a preložil Adam Bžoch. Bratislava: Kalligram, 2013. 128 s. ISBN 978-80-8101-774-2.

BRAAK, Menno ter: *Eseje*. Výber, preklad a doslov napísal Adam Bžoch. Bratislava: Európa, 2014. 208 s. ISBN 978-80-89666-08-9.

viii. Časopisecké preklady – odborné

BENJAMIN, Walter: O pojme dejín. Prel. Adam Bžoch. In: *Slovenské pohľady*, roč. 106, 1990, č. 1, s. 104–111.

BROCH, Hermann: *Myšlienky k problému poznania v hudbe (pre Arnolda Schönberga)*. Prel. Adam Bžoch. In: *Slovenské pohľady*, roč. 107, 1991, č. 9, s. 55–62.

GYÖRGY, Sebestyén: Duchovná spolupráca v podunajskom priestore. Prel. Adam Bžoch. In: Slovenské pohľady, roč. 107, 1991, č. 2, s. 53-59.

MACHT, Ursula: Aj jej cynizmus je milý. Prel. Adam Bžoch. In: Kultúrny život, roč. 25, 1991, č. 20, s. 9.

WALDSCHÜTZ, Erwin: Dodatočná úvaha o moci bezmocných Václava Havla. Prel. Adam Bžoch. In: Tvorba T, roč. 1 (10), 1991, č. 6, s. 24-25.

HORKHEIMER, Max – ADORNO, Theodor W.: Dialektika osvietenstva. Číta a komentuje Adam Bžoch. In: Slovenské pohľady, roč. 108, 1992, č. 4, s. 73-86.

JAUSS, Hans Robert: Kritický potenciál estetického vzdelania. Prel. Adam Bžoch. In: Slovenské pohľady, roč. 108, 1992, č. 4, s. 65-71.

Na slovo s Hansom Robertom Jaussom. Prel. Adam Bžoch. In: Slovenské pohľady, roč. 108, 1992, č. 4, s. 61-64.

KANT, Immanuel: Odpoveď na otázku: Čo je to osvietenstvo? Prel. Adam Bžoch. In: Tvorba T, roč. 2, 1992, č. 3, s. 24-25.

MÜLLER, Heiner: Úmrtné oznámenie. Prel. Adam Bžoch. In: Kultúrny život, roč. 26, 1992, č. 51, s. 13.

BENJAMIN, Walter: Moskva. Prel. Adam Bžoch. In: Slovenské pohľady, roč. 108, 1992, č. 9, s. 78-82.

BENJAMIN, Walter: Náuka o podobnosti. Prel. Adam Bžoch. In: Výtvarný život, 1993, č. 1, s. 4-6.

BORN, Jürgen: Kafkova poviedka Ortieľ: Vina alebo pocit viny? Prel. Adam Bžoch. In: Romboid, roč. 29, 1994, č. 5, s. 83.

KULCSÁR-SZABÓ, Ernő: Skoncovanie s tradíciou versus kontinuita. Prel. Adam Bžoch. In: Text, 1994, č. 3-4, s. 58-72.

JELLEMA, C. O.: Na prvý pohľad. Dirk van Weelden: Nikam. Mi-

chael Zeeman Úbežník. Dirk van Weelden: Pozvanie na cestu. Elma van Haren: Frankesteinova nevesta. Dirk van Weelden: Odchod. Leonard Nolens: Miesto a dátum. Prel. Adam Bžoch. In: *Fragment*, roč. 8, 1994, č. 2, s. 16–64.

BRUSIS, Martin: Menšinové konflikty vo východnej Európe. Prel. Adam Bžoch. In: *OS*, roč. 1, 1997, č. 7, s. 22–24.

GOEDEGEBUURE, Jaap – HEYNDERS, Odile: Nizozemská literárna veda v medzinárodnej perspektíve. Prel. Adam Bžoch. In: *Slovak Review*, roč. 6, 1997, č. 2, s. 110–118.

HERMAN, Luc: *The Empire Writes Back (Again)* (Porovnávacia literárna veda a postkoloniálne literárne štúdie). Prel. Adam Bžoch. In: *Slovak Review*, roč. 6, 1997, č. 2, s. 132–138.

BIRKHAN, Ingvild: Nemý vzor. K dekonštrukcii symbolického prekríženia matky a dcéry v Márii. Prel. Adam Bžoch. In: *Aspekt*, roč. 8, 2000, č. 2, s. 97–106.

NOOTEBOOM, Cees: Eseje. Európske spomienky. Úpadok prorokov. Prel. Adam Bžoch. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 36, 2000, č. 1, s. 49–55.

Ohlasy:

MAŇÁKOVÁ, Marta – ENGELBRECHT, Wilken: Vertalingen van Nederlandse stalinse literatuur in Slowakije. In: *Neerlandica Extra Muros*, roč. 44, 2006, č. 1, s. 26–29.

BECKER, Wolfgang: Joachim Bandau: Konfrontácie. Prel. Adam Bžoch. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 37, 2001, č. 2, s. 107–108.

GEBAUER, Gunter – WULF, Christoph: K Auerbachovým dejinám mimézis. Prel. Adam Bžoch. In: *Kritika a kontext*, roč. 6, 2001, č. 1, s. 80–83.

GUMBRECHT, Hans Ulrich: Pátos pozemského života. Prel. Adam Bžoch. In: *Kritika a kontext*, roč. 6, 2001, č. 1, s. 77–78.

JONGENEEL, Els: Auerbach revisited. Prel. Adam Bžoch. In: *Kritika a kontext*, roč. 6, 2001, č. 1, s. 78–80.

KUHN, Helmuth: Dejiny literatúry ako filozofia dejín. Prel. Adam Bžoch. In: *Kritika a kontext*, roč. 6, 2001, č. 1, s. 71–72.

MEISTER, Monika: Evina ostýchavá reč a zvraty scénického zobrazenia. O „neviditeľnom divadle“ Heinricha von Kleista. Prel. Adam Bžoch. In: *Aspekt*, 2001, č. 2, s. 89–92.

MORTAGNE, Camille: Liečba rozpráváním sa mení na psychodrámu. Prel. Adam Bžoch. In: *Aspekt*, 2001, č. 2, s. 25–27.

ANDRIOPOULUS, Stefan: Bernheim, Caligari, Mabuse – filmové stvárnenia hypnózy a hypnotická moc filmu. Prel. Adam Bžoch. In: *Kino/Ikon*, roč. 6, 2002, č. 1, s. 63–78.

BŽOCH, Adam: Neskorá moderna v Berlíne. Prel. Adam Bžoch. In: *Slovak Review*, roč. 11, 2002, č. 2, s. 190–191.

GEYL, Pieter: Skúmateľ dejín s imagináciou a vedeckou disciplinovanosťou. Prel. Adam Bžoch. In: *Kritika a kontext*, roč. 7, 2002, č. 2–3, s. 26–27.

HASKELL, Francis: Huizingova jeseň. Prel. Adam Bžoch. In: *Kritika a kontext*, 7, 2002, č. 2–3, s. 38–41.

HUIZINGA, Johan: Úloha a terminológia kultúrnych dejín. Prel. Adam Bžoch. In: *Kritika a kontext*, roč. 7, 2002, č. 2–3, s. 49–51.

KRUL, Wessel E.: Johan Huizinga, najslávnejší nizozemský historik. Prel. Adam Bžoch. In: *Kritika a kontext*, roč. 7, 2002, č. 2–3, s. 27–36.

BITI, Vladimír: V mene celkom Iného. Prel. Adam Bžoch. In: *Slovenská literatúra*, roč. 50, 2003, č. 5, s. 396–407.

GOLIŇSKA, Justyna: Varšavský sud smiechu. Prel. Adam Bžoch. In: *Divadlo v medzičase*, roč. 8, 2003, č. 3–4, s. 31.

KUBES-HOFMANN, Ursula: Márna lásky snaha. Meštianske chápa-

nie lásky od 18. storočia. Prel. Adam Bžoch. In: *Aspekt*, 2003–2004, č. 1, s. 163–170.

TREICHEL, Hans-Ulrich: Stratený. Prel. Adam Bžoch. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 40, 2004, č. 2, s. 65–73.

MAGENAU, Jörg: Dejiny a súčasnosť. Poznámky k mladšej nemeckej literatúre. Prel. Adam Bžoch. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 40, 2004, č. 2, s. 132–138.

JELINEK, Elfriede: V ústraní. Reč pri príležitosti udelenia Nobelovej ceny. Prel. Adam Bžoch. In: *Divadlo v medzičase*, roč. 10, 2005, č. 1–2, s. 2–5.

HÖRISCH, Jochen: Ku konjunktúre mediálnych teórií. Prel. Adam Bžoch. In: *Slovak Review*, roč. 16, 2007, č. 1, s. 5–12.

RAULET, Gérard: Postmoderný snový gýč a politika obrazu. Prel. Adam Bžoch. In: *Slovak Review*, roč. 16, 2007, č. 1, s. 13–22.

MÜLLEROVÁ, Herta: Kráľ sa nakláňa a zabíja. Prel. Adam Bžoch. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 44, 2009, č. 4, s. 111–117.

HALFMANN, Roman: Kafka ako problém – keď autori čítajú Kafku. Prel. Mária Bátorová a Adam Bžoch. In: *World Literature Studies*, roč. 2 (19), 2010, č. 3, s. 3–16.

RAKUSA, Ilma: Viac mora. Prel. Adam Bžoch. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 46, 2010, č. 3, s. 132–139.

Ohlasy:

FARKAŠOVÁ, Etela: Stretnutie s africkou literatúrou. In *Literárny týždenník*, roč. 23, 2010, č. 39–40, s. 13.

KALLA, Irena Barbara: Nizozemská literatúra v období romantizmu – programy a koncepcie. Prel. Adam Bžoch. In: *World Literature Studies*, roč. 3 (20), 2011, č. 1, s. 3–16.

KUZIĄK, Michał: Słowacki – postkolonializmus – identita. Prel.

Adam Bžoch. In: *World Literature Studies*, roč. 3 (20), 2011, č. 1, s. 39–51.

KRANKUS, Milan: *Die Krise der Modernität und die Entdeckung des Kindes in der Reformpädagogik*. Prel. Adam Bžoch. In: *Controversial Modernity*. Eds. Libuša Vajdová, Adam Bžoch. Bratislava: SAP – Slovak Academic Press, Institut of World Literature SAS, 2011, s. 105–117.

ix. Knižné preklady – umelecké

MULISCH, Harry: *Dve ženy*. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Danubiapress, 1993. 159 s. ISBN 80-2218-0052-6.

Ohlasy:

MAŇÁKOVÁ, Marta – ENGELBRECHT, Wilken: *Vertalingen van Nederlandstalige literatuur in Slowakije*. In: *Neerlandica Extra Muros*, roč. 44, 2006, č. 1, s. 26–29.

-již-: *O nizozemských knížkách, Nizozemské knihovně a Harry Mulischovi*. In: *Tvar*, 1994, č. 11, s. 12–13.

MAY, Karl: *Derviš*. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Danubiaprint, 1994. 317 s. ISBN 80-218-0133-6.

MAY, Karl: *V údolí smrti*. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Danubiaprint, 1995. 311 s. ISBN 80-218-0184-0.

NOOTEBOOM, Cees: *Nasledující příběh*. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Hevi, 1995. 92 s. ISBN 80-85518-86-4.

Ohlasy:

ŠABÍK, Vincent: *Skúmanie vedomia a jeho stavov*. In: *Slovenské pohľady*, roč. IV.+113, 1997, č. 5, s. 122–124.

RAKŠÁNYIOVÁ, Jana: *Cees Nooteboom: Nasledující příběh*. Prel. Adam

Bžoch, HEVI, 1995. In: Revue svetovej literatúry, roč. 33, 1997, č. 1, s. 183-185.

MAŇÁKOVÁ, Marta - ENGELBRECHT, Wilken: Vertalingen van Nederlandstalige literatuur in Slowakije. In: Neerlandica Extra Muros, roč. 44, 2006, č. 1, s. 26-29.

DENNÍK Anny Frankovej. Z holand. prel. Adam Bžoch. Bratislava: Archa, 1996. 274 s. ISBN 80-7115-12-54.

Ohlasy:

ŠTRASSER, Ján. Mojm bodygardom je Hospodin. In: SME, príloha Fórum, 19. 12. 1996, s. 1.

KAMENEC, Ivan: Denníkové zápisky ako literatúra a historická dokument. In: Romboid, roč. 32, 1997, č. 5-6, s. 120-122.

MAŇÁKOVÁ, Marta - ENGELBRECHT, Wilken: Vertalingen van Nederlandstalige literatuur in Slowakije. In: Neerlandica Extra Muros, roč. 44, 2006, č. 1, s. 26-29.

NOOTEBOOM, Cees: V holandských horách. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1999. 135 s. ISBN 80-2200-934-2.

Ohlasy:

HRON, Marek: Kniha o písaní. In: Slovenské pohľady, roč. IV.+115, 1999, č. 10, s. 116-118.

MAŇÁKOVÁ, Marta - ENGELBRECHT, Wilken: Vertalingen van Nederlandstalige literatuur in Slowakije. In: Neerlandica Extra Muros, roč. 44, 2006, č. 1, s. 26-29.

SEDLÁČKOVÁ, Lucie: Klasici nizozemskej literatúry v súčasných českých (a slovenských) prekladoch. In: Čtenář, roč. 60, 2008, č. 7-8.

HAASSE, Hella S.: Nebezpečná známosť alebo Daalenberské listy. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Aspekt, 2001, 168 s. ISBN 80-85549-22-0.

Ohlasy:

MAŇÁKOVÁ, Marta - ENGELBRECHT, Wilken: Vertalingen van Neder-

landstalige literatuur in Slowakije. In: *Neerlandica Extra Muros*, roč. 44, 2006, č. 1, s. 26–29.

JÜNGER, Ernst: *Sturm*. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Albert Marenčin – PT, 2001. 88 s. ISBN 80-88912-24-5.

Ohlasy:

ULBRECHT, Siegfried: Die Rezeption Ernst Jüngers in der Slowakischen Republik. In: *Germanoslavica, Zeitschrift für germano-slawische Studien*, roč. 19, 2008, č. 2, s. 62.

SACHER-MASOCH, Leopold von: *Venuša v kožuchu*. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Prístrojová technika, 2002. 240 s. ISBN 80-8891-226-1.

Ohlasy:

HUDYMAČ, Martin: Prekračovanie hraníc, zaberanie nových území. In: *Romboid*, roč. 37, 2002, č. 4, s. 88–90.

BALLA: Kto je krutý? In: *Kultúrny život*, roč. 3, 2002, č. 31–32, s. 10.

PETRÍK, Vladimír: Masochizmus z prvej ruky. In: *OS*, roč. 6, 2002, č. 7–8, s. 138–139.

ČAVOJSKÝ, Ladislav: Zápasy (divadelné) v Aréne Túžba po nahom pohanstve. In: *Literárny týždenník*, roč. 26, 2013, č. 23–24, s. 12.

JENSEN, Wilhelm: *Gradiva*. Sigmund Freud: *Blud a sny v Gradive W. Jensena*. Prel. Adam Bžoch a Milan Krankus. Bratislava: Albert Marenčin – PT, 2002. 144 s. ISBN 80-8891-23-5-0.

Ohlasy:

MOYŠOVÁ, Stanislava: Vykračujúca zo sna. In: *Romboid*, roč. 38, 2003, č. 3, s. 90–92.

CZIBULKOVÁ, Darija: *Gradiva redivisa*. In: *OS*, roč. 7, 2003, č. 3, s. 69–71.

MITTAŠ, Marek: *Pompejská fantázia vo svetle vedy*. In: *Romboid*, roč. 40, 2005, č. 7, s. 85–86.

SPRINGER, F.: *Quissama*. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Slovart, 2003. 198 s. ISBN 80-71458-06-6.

Ohlasy:

BALOGH, Alexander: Slovarť chce vychrlit' ťperky. Vydavateľstvo propra-
vuje preklad Baricca, Swifta, román holandského diplomata Schneidera. In:
SME, 24.10.2003, s. 25.

MAŇÁKOVÁ, Marta - ENGELBRECHT, Wilken: Vertalingen van
Nederlandstalige literatuur in Slowakije. In: Neerlandica Extra Muros,
roč. 44, 2006, č. 1, s. 26-29.

BORDEWIJK, Ferdinand: Charakter. Prel. Adam Bžoch. Bratislava:
Európa, 2003. 269 s. ISBN 80-89111-03-3.

Ohlasy:

BŽOCH, Jozef: Neprávom zabudnutý román, ktorého sfilmovanie získalo
Oskara. In: SME, 8. 1. 2004, s. 26.

Nederlands Literair Productie-en Vertalingenfonds. Amsterdam: Jaarverslag,
2004, s. 30.

MAŇÁKOVÁ, Marta - ENGELBRECHT, Wilken: Vertalingen van Nederlan-
dstalige literatuur in Slowakije. In: Neerlandica Extra Muros. roč. 44, 2006,
č. 1, s. 26-29.

ERDÉLY, Zoltán E.: Skutočnosť predsa jestvuje. Prel. Adam Bžoch.
Trenčín: Vydavateľstvo F, 2004. 138 s. ISBN 80-889521-6-6.

TREICHEL, Hans-Ulrich: Stratený. Prel. a doslov Adam Bžoch. Bra-
tislava: Slovarť, 2005. 112 s. ISBN 80-7145-989-5

Ohlasy:

BŽOCH, Jozef: Román prekvapení o hľadani strateného syna. In: SME, 31. 3.
2005, s. 26.

GABRÍKOVÁ, Adela: Útecha v nedohľadne. In: Knižná revue, roč. 15, 2005,
č. 9, s. 5.

OKROY, Michael: Kaschau war eine europäische Stadt. Košice bo-
li stredoeurópskym mestom. Prel. Adam Bžoch. Wuppertal: Arco,
2005. 249 s. ISBN 3-938375-01-9.

Ohlasy:

BŽOCH, Jozef: Neobyčajné dvojazyčné prechádzky po Košiciach a Prešove.
In: SME, 7. 7. 2005, s. 26.

VRANCKEN, Kaat: *Jé, jé, jé*. Prel. Jana Cviková, Dominika Formánková v jazykovej spolupráci s Adamom Bžochom. Bratislava: Aspekt, 2005. 119 s. ISBN 80-85549-60-3.

DENNÍK Anny Frankovej. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Ikar, 2006. 294 s. ISBN 80-551-1110-3.

Ohlasy:

(ba): Knihy. Denník Anny Frankovej. In: SME, 24. 4. 2006, s. 12.

MULISCH, Harry: *Objavenie neba*. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Slovart, 2006. 847 s. ISBN 80-8085-170-0.

Ohlasy:

RADOSA, Vladimír: *Harry Mulisch: Objavenie neba*. Bratislava: Slovart 2006. Preklad Adam Bžoch. In: Knižná revue, roč. 17, 2007, č. 14–15, s. 8.

RAKŠÁNYIOVÁ, Jana: *De neerlandistiek in Slowakije*. In: *Neerlandica III. Aspecten van de extramurale neerlandistiek*. Acta Universitatis Palackianae Olomouensis, Facultas Philosophica. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007, s. 103.

REVE, Gerard: *Večery*. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Európa, 2007. 175 s. ISBN 978-80-89111-29-9.

Ohlasy:

ŠILHAN, Milan: *Rozhovor s prekladateľkou Magdou de Bruin Hüblvou*. In: *Knižní novinky*, 2010, č. 6, s. 8.

SEDLÁČKOVÁ, Lucie: *Klasici nizozemské literatury v současných českých (a slovenských) překladech*. In: *Čtenář*, roč. 60, 2008, č. 7–8.

SLAUERHOFF, Jan Jacob: Zakázaná ríša. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Európa, 2007. 162 s. ISBN 80-89111-11-4.

ERDÉLY, Zoltán E.: Ako to poviem mojej mame. Prel. Adam Bžoch. Trenčín: Vydavateľstvo F, 2007. 77 s. ISBN 80-88952-38-7.

ROSENBOOM, Thomas: Chlapec s husľami. Prel. Adam Bžoch, Marta Maňáková. Bratislava: Európa, 2008. ISBN 978-80-89111-36-7.

Ohlasy:

ANDREJČÁKOVÁ, Eva: Postmoderna zostala akoby bez povšimnutia. Bžoch považuje Rosenbooma za vynikajúceho psychológa. In: SME, 13. 11. 2008, s. 21.

DAROVEC, Peter: Cudzí svet pre postavy i čitateľa. In: SME, 13. 11. 2008, s. 21.

NESCIO: Vyžierač. Titankovia. Malý básnik. Mene tekel. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Európa, 2009. 104 s. ISBN 978-80-89111-47-3.

ABDOLAH, Kader: Dom pri mešite. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Slovart, 2009. 398 s. ISBN 978-80-8085-683-0.

Ohlasy:

GORALOVÁ, Anna: Pre západný svet. In: Knižná revue, roč. 20, 2010, č. 16-17, s. 8.

EMANTS, Marcellus: Spoved' z pozostalosti. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Európa, 2010. 160 s. ISBN 978-80-89111-61-9.

Ohlasy:

GRMANOVÁ, Martina: Vyznanie hriešnika. In: Knižná revue, roč. 20, 2010, č. 21, s. 8.

VOORDE, Tom van de: Otázky Šivovi. Aj vrahovia na bicykloch. Otázky Nede. Basidži. Prel. Adam Bžoch. In: Ars poetica 2010. Bratislava: Ars poetica, 2010, s. 268-272. ISBN 978-80-89283-33-0.

WOLKERS, Jan: Turecký med. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Slovart, 2011. 160 s. ISBN 978-80-8085-927-5.

Ohlasy:

BENEJOVÁ, Terézia: Jan Wolkers: Turecký med. In: Knižná revue, roč. 21, 2011, č. 24, s. 8.

MACSOVSZKY, Peter: Turecký med: provokácia silná aj po desaťročiach. In: Pravda, mimoriadna príloha kniha roka, roč. 21, č. 290, 16. 12. 2011, s. 23.

Duel Týdne. In Týden, 19. 12. 2011, č. 51/52, s. 34.

ČORNÁ, Tina: Turecký med chytí za srdce a nepustí. Pre úprimnosť a nenávisť voči pokrytectvu. In: <http://kultura.pravda.sk> 19. 11. 2011.

MOTYKOVÁ, Katarína: Jan Wolkers: Turecký med. In: Revue svetovej literatúry, roč. 48, 2012, č. 2, s. 135-137.

KUSÁ, Mária: Kritický stav prekladu na Slovensku? Modus vivendi a modus operandi (?) v súbehu Ceny Jána Hollého za preklad za rok 2011. In: Letná škola prekladu 11. Kritický stav prekladu na Slovensku? Modus vivendi a modus operandi v európskom kultúrnom priestore. Bratislava: AnaPress, 2012, s. 24.

BODACZ, Bohuš. Jan Wolkers / Turecký med. Preložil Adam Bžoch. Slovart, Bratislava 2011. In: Slovenské pohľady, roč. IV.+129, 2013, č. 9, s. 115-116.

MÜLLER, Herta: Dnes by som sa radšej nestretla. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Artforum, 2011. 169 s. ISBN 978-80-89445-22-6.

Ohlasy:

GOLIANOVÁ, Zuzana: Strach, ktorý siaha až po strop. In: Pravda, 10. 8. 2011.

ZITOVÁ, Katarína: Úprimnosť nadovšetko. In: Knižná revue, roč. 22, 2012, č. 19, s. 8.

NIJHOFF, Martinus: Awater. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Európa, 2012. 72 s. ISBN 978-82-89111-85-5.

Ohlasy:

BENEJOVÁ, Terézia: Svoje dvere verejnosti otvoril 6. novembra aj... In: Správy SAV, roč. 48, 2012, č. 11-12, s. 11.

ELSSCHOT, Willem: Syr. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Europa, 2012. 104 s. ISBN 978-80-89111-87-9.

ROSENBOOM, Thomas: Verejné práce. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Kalligram, 2013. 400 s. ISBN 978-80-8101-660-8.

Ohlasy:

BELANCOVÁ, Beáta: Jedna ľudská dráma. In: Knižná revue, roč. 23, 2013, č. 9, s. 9.

SLAUERHOFF, Jan Jacob: Pena a popol. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Európa, 2013. 120 s. ISBN 978-80-89111-99-2.

BENJAMIN, Walter: Aura a stopa. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Kalligram, 2013. 128 s. ISBN: 978-80-8101-774-2. Ohlasy:

COSCULLUELA, Veronika: Aura a stopa. In: Knižná revue, roč. 24, 2014, č. 13, s. 9.

PETRAŠKO, Ľudovít: Jedinečné zjavenie diaľky. In: Romboid, roč. 50, 2015, č. 4, s. 71-72.

DENNÍK Anny Frankovej. 12. jún 1942– 1. august 1944. Zost. Otto H. Frank a Mirjam Pressler. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Slovart, 2015. 376 s. ISBN 978-82-556-0997-3.

EEDEN, Frederik van: Malý Johannes. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Európa, 2015. 112 s. ISBN 978-80-89666-19-5.

SCHMIDT, Annie M. G.: Špinuška. Prel. Adam Bžoch. Bratislava: Verbarium, 2015. 96 s. ISBN 978-82-89612-43-7.

WIERINGEN, Hannah van: In geval van liefde. Prel. Adam Bžoch. Amsterdam: Uitgeverij De Harmonie, 2015, s. neustránkované. ISBN nemá.

x. Preklady časopisecké – umelecké

BERNHARD, Thomas: Viktor Poloblázon. Prel. Adam Bžoch. In: Slovenské pohľady, roč. 108, 1992, č. 10, s. 109–111.

RASSLOFFOVÁ, Ute: Zablokovaná tvorivosť. Prel. Adam Bžoch. In: Romboid, roč. 27, 1992, č. 5, s. 94–96.

BENJAMIN, Walter: O narkotikách. Prel. Adam Bžoch. In: Fragment, roč. 6, 1992, č. 5, s. 3–18.

TOONDER, Marten: Pán Bommel a dáma s truľkom. Prel. Adam Bžoch. In: Revue svetovej literatúry, roč. 29, 1993, č. 4, s. 149–169.

MÖRING, Marcel: East Bergholt. Prel. Adam Bžoch. In: Romboid, roč. 29, 1994, č. 2, s. 80–94.

Denník Anny Frankovej. Prel. Adam Bžoch. In: Aspekt, 1997, č. 1, s. 181–186.

CONINCK, Herman de: Námornícka pieseň. Brusel. Venované Budínghovi. Nosorožec. Nakrissos. Dva druhy ničoty. O troch druhoch smiechu. Poézia. Prel. Adam Bžoch. In: Revue svetovej literatúry, roč. 34, 1998, č. 4, s. 95–98.

BROUWERS, Jeroen: Popraskaná červeň. Prel. Adam Bžoch. In: Revue svetovej literatúry, roč. 36, 2000, č. 1, s. 2–37.

HERZBERGOVÁ, Judith: 27 Ťúbostných piesní. (Spracovanie Piesne piesní.) Prel. Adam Bžoch. In: Revue svetovej literatúry, roč. 36, 2000, č. 1, s. 38–48.

SCHEU, Ursula: Nenarodíme sa ako dievčatá, urobia nás nimi. Prel. Adam Bžoch. In: Aspekt, 2000, č. 1, s. 31–7.

SAID, Edward W.: Bohovia, ktorí vždy zlyhávajú. Prel. Adam Bžoch. In: OS, roč. 5, 2001, č. 1, s. 53–57.

HAASSE, Hella S.: Nebezpečná známosť alebo Daalenberské listy. Prel. Adam Bžoch. In: Aspekt, 2000/2001, č. 2, s. 227–231.

BECKER, Wolfgang: Jachim Bandau: Konfrontácie. Prel. Adam Bžoch. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 37, 2001, č. 2, s. 107–108.

BERNLEF, J.: Chiméry. Prel. Adam Bžoch. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 41, 2005, č. 1, s. 2–70.

Ohlasy:

Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds. Amsterdam: Jaarverslag, 2003, s. 32, 36.

MAŇÁKOVÁ, Marta – ENGELBRECHT, Wilken: Vertalingen van Nederlandstalige literatuur in Slowakije. In: *Neerlandica Extra Muros*, roč. 44, 2006, č. 1, s. 26–29.

BORDEWIJK, Ferdinand: Bloky. Prel. Adam Bžoch. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 41, 2005, č. 1, s. 86–101.

Ohlasy:

MAŇÁKOVÁ, Marta – ENGELBRECHT, Wilken: Vertalingen van Nederlandstalige literatuur in Slowakije. In: *Neerlandica Extra Muros*, roč. 44, 2006, č. 1, s. 26–29.

MÜLLER, Herta: Dnes by som sa radšej nestretla. Prel. Adam Bžoch. In: *Knižná revue*, roč. 21, 2011, č. 9, s. 4.

MÖHLMANN, Thomas: Tekutý chlapec – Otvorené kohútiky. Prel. Adam Bžoch. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 47, 2012, č. 4, s. 89–96.

XI. Recenzie

BŽOCH, Adam: Alegorický chorobopis Solženicyna. In: *Slovenské pohľady*, roč. 107, 1991, č. 7, s. 140–142.

BŽOCH, Adam: O nemeckej literatúre z Prahy a českých krajín 1900 – 1925. In: *Slovenské pohľady*, roč. 107, 1991, č. 10, s. 141–142.

BŽOCH, Adam: Pod oblačným nebom. In: *Tvorba T*, roč. 1 (10), 1991, č. 1, s. 26.

BŽOCH, Adam: Wittgensteinov žiak rúbe les. In: *Slovenské pohľady*, roč. 107, 1991, č. 6, s. 142–144.

BŽOCH, Adam: Nemecký pohľad na slovenskú literatúru. Slovenský pohľad na nemecký pohľad. In: *Slovenské pohľady*, roč. 108, 1992, č. 6, s. 165–166.

BŽOCH, Adam: Antirecenzia na antológiu. In: *Slovenské pohľady*, roč. 108, 1992, č. 2, s. 143. (Rec.: *Aus zwanzig Jahren Finsternis*. Wien: Deuticke, 1991.)

BŽOCH, Adam: Kto hovorí naruby. In: *Dotyky*, roč. 4, 1992, č. 7, s. 41. (Rec.: Tomáš Horváth: *Akozma*. Bratislava, 1992.)

BŽOCH, Adam: Zvuk a téma. In: *Slovenské pohľady*, roč. 108, 1992, č. 11, s. 140–141. (Rec.: Ivan Kadlečík: *Rapsódia a miniatúry*. Brno: Atlantis, 1992.)

BŽOCH, Adam: Marten Toonder: Pán Bommel a dáma s truľkom. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 29, 1993, č. 4, s. 147–148.

BŽOCH, Adam: Vanovič, Július: Nad textom a časom. In: *Slovenská literatúra*, roč. 41, 1994, č. 3, s. 237–239. (Rec: Vanovič, Július: *Nad textom a časom*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1993. 236 s.)

BŽOCH, Adam: Isaak Babel: Deník 1920. In: *Fragment*, roč. 8, 1994, č. 1, s. 110–112. (Rec.: Isaak Babel: *Deník 1920*. Praha: Torst, 1993.)

BŽOCH, Adam: 4 poznámky k Temporálnym poznámkam. In: *Romboid*, roč. 29, 1994, č. 6, s. 47. (Rec.: Stanislav Rakús: *Temporálne poznámky*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1994.)

Ohlasy:

RAKÚS, Stanislav: Temporálne poznámky. *Novela*, 1993. In: *Slovník diel slovenskej literatúry 20. storočia*. Bratislava: Kalligram, Ústav slovenskej literatúry SAV, 2006, s. 325.

BŽOCH, Adam: Pôstna literatúra. In: Kultúrny život, roč. 29, 1995, č. 3, s. 11. (Rec.: Vincent Šikula: Pôstny menuet. Bratislava: Vyd. Spolku slovenských spisovateľov, 1994.)

BŽOCH, Adam: Medzi vedou a ideológiami. In: SME, príloha Fórum, roč. 3, č. 289 (14. 12. 1995), s. 3. (Rec.: Vladimír Bakoš: Kapitoly z dejín slovenského myslenia. Bratislava: Veda, 1995.)

BŽOCH, Adam: Román Prvý človek našli vo vraku auta. In: Národná obroda, 20. 11. 1995, s. 8.

BŽOCH, Adam: Štyri pohľady na... Pavol Rankov. S odstupom času. Dobré rozprávanie pokračuje. In: Dotyky, roč. 7, 1995, č. 7-8, s. 42-43. (Rec.: Rankov, Pavol: S odstupom času. Levice: Koloman Kertész Bagala, L. C. A., 1995.)

BŽOCH, Adam: Privatizácia mytológie - výpredaj rozumu. In: Národná obroda, 18. 9. 1995, s. 8.

BŽOCH, Adam: Keď báseň dáva imaginácii výraz. In: SME, roč. 4, 13. 1. 1996, s. 8. (Rec.: Henri Michaux: Básne. Bratislava: Causa, 1995.)

BŽOCH, Adam: Kniha odročených politických nádejí. In: SME, príloha Fórum, roč. 4, 8. 2. 1996, s. 2-3. (Rec.: Bombík, Svetoslav: Bližšie k Európe. Bratislava: Slovenská nadácia pre evropské štúdie, 1995.)

BŽOCH, Adam: Bojovný demokrat Jürgen Habermas. In: SME, príloha Fórum, roč. 4, 22. 2. 1996, s. 3. (Rec.: Horster, Detlev: Jürgen Habermas - Portréty. Praha: Svoboda, 1995.)

BŽOCH, Adam: Hlúpa kniha. In: RAK, roč. 1, 1996, č. 1, s. 22-23. (Rec.: Ako nehrešiť proti slovenčine. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 1995.)

BŽOCH, Adam: Problémy s inakosťou. In: Slovak Review, roč. 5, 1996, č. 2, s. 175-177. (Rec: Tzvetan Todorov: Dobyť Ameriky. Problém druhého. Praha: Mladá fronta, 1996. 317 s.)

BŽOCH, Adam: Literárnovedné zošity z Flámska. In: Slovak Review,

roč. 6, 1997, č. 2, s. 182–185. (Rec.: ALW-Cahiers. Vydáva Vlaamse Vereniging voor Algemene en Vergelijkende Literatuurwetenschap. Od roku 1983.)

Ohlasy:

STANISLAVOVÁ, Zuzana: Slovak Review. In: Slovenská literatúra, roč. 45, 1998, č. 2, s. 161–162.

BŽOCH, Adam: Pán Tadeusz alebo Konwicki konečne v slovenčine. In: Domino Fórum, roč. 6, 1997, č. 41, s. 14. (Rec.: Tadeusz Konwicki: Poľský komplex – Prechádzka s mŕtvym dievčaťom. Bratislava: Kalligram, 1997.)

BŽOCH, Adam: Bratislava podľa Bondyho. In: RAK, roč. 2, 1997, č. 6, s. 65–67. (Rec.: Egon Bondy: Epizóda '96. Bratislava: Vydavateľstvo PT, 1997.)

BŽOCH, Adam: Vyšší kurz občianstva. In: Domino Fórum, roč. 7, 1998, č. 9, s. 14. (Rec.: Miroslav Kusý: Čo s našimi Maďarmi? Bratislava: Kalligram, 1998.)

BŽOCH, Adam: Posledný slovenský osvietenec. Nad Mikulovými interpretačnými sondami do slovenskej literatúry. In: Domino Fórum, roč. 7, 1998, č. 17, s. 14. (Rec.: Valér Mikula: Od baroka k postmoderne. Levica: L. C. A., 1997.)

BŽOCH, Adam: O nebezpečí bezpečia. Rodové stereotypy a budúcnosť – alternatívy ekofeminizmu. In: Domino Fórum, roč. 7, 1998, č. 20, s. 12. (Rec.: Zuzana Kiczková: Príroda: vzor žena!? Hľadanie alternatív v ekofeminizme. Bratislava: Aspekt, 1998.)

BŽOCH, Adam: Básnik krízy. Vrcholný zjav svetovej poézie Gottfried Benn prvý raz knižne v slovenčine. In: Domino Fórum, roč. 7, 1998, č. 25, s. 14. (Rec.: Gottfried Benn: Stratené ja. Bratislava: F. R. & G., 1998.)

BŽOCH, Adam: Prvý slovenský výber zo Zilbadone. In: Slovak Review, roč. 7, 1998, č. 2, s. 189–191. (Rec.: Giacomo Leopardi: Z mojich myšlienok. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, 1997.)

BŽOCH, Adam: Esej ako román. In: Domino-Fórum, roč. 9, 2000, č. 8, s. 14. (Rec.: Daniel Pennac: Ako román. Bratislava: Sofa, 1999.)

BŽOCH, Adam: Freud náš každodenný. In: Domino fórum, roč. 9, 2000, č. 12, s. 14. (Rec.: Sigmund Freud: Umenie a psychoanalýza. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2000.)

BŽOCH, Adam: Kontinent potopený vlastnou váhou. In: Domino fórum, roč. 9, 2000, č. 30, s. 14. (Rec.: Robert Musil: Duch a skúsenosť. Bratislava: Kalligram, 2000.)

BŽOCH, Adam: Náčrt symbolického skoku. In: Kultúrny život, roč. 1, 2000, č. 8, s. 8. (Rec.: Ján Bakoš: Periféria a symbolický skok. Bratislava: Kalligram, 2000.)

BŽOCH, Adam: Néhány megjegyzés Závada Pál „Javiga párnája“ című könyvéhez. In: Kalligram, roč. 8, 2000, č. 7-8, s. 150-151. (Rec.: Pál Závada: Jadvigin vankúšik. Bratislava: Kalligram, 1999.)

Ohlasy:

BERECK, Annamária: „Jadviga sa smeje a smeje... A Jadviga párnája szlovák fordításáról. „Bor, pálinka, tinta. Legvégül meg a hörgés“. In: Jelenkor, irodalmi és művészeti folyóirat, 2002, č. 9, s. 2, 10.

GÖRÖZDI, Judit: Adás-vétel. Závada Pál, Nádas Péter, Kertész Imre szlovák recepciójának áttekintése. In: Kalligram, roč. 16, 2007, č. 3, s. 50.

BŽOCH, Adam: Nejasný program oslobodenia. In: OS, roč. 3, 2000, č. 9, s. 75-76. (Rec.: Leslie Feinberg: Pohlavní štvanci. Praha: G plus G, Knižní klub, 2000.)

BŽOCH, Adam: Neprehľadné a zlé ponuky. In: Romboid, roč. 35, 2000, č. 9-10, s. 79-80. (Rec.: Jana Juráňová: Utrpenie starého kocúra. Bratislava: Aspekt, 2000.)

Ohlasy:

SOUČKOVÁ, Marta: Feminizmus a próza Jany Juráňovej. In: Romboid, roč. 41, 2006, č. 2, s. 29, 33.

- MIHALKOVÁ, Gabriela: Metatextovosť Utrpenia starého kocúra. In: RAK, roč. 18, 2013, č. 10, s. 45, 46.
- BŽOCH, Adam: Ne-samozrejmosť mužskej totožnosti. In: *Aspekt*, 2000, č. 2, s. 185–186. (Rec.: Badinter, Elisabeth: XY, Identita muža. Bratislava: Aspekt, 1999.)
- BŽOCH, Adam: Princíp slovenského debilizmu. In: *Romboid*, roč. 35, 2000, č. 78, s. 69–71. (Rec.: Samko Tále: Kniha o cintoríne. Levice: L. C. A., 2000.)
- BŽOCH, Adam: Symbolizmus v kontextoch a súvislostiach. Ed. Eva Maliti e.a., Bratislava (Ústav svetovej literatúry SAV) 1999, 383 s. In: *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, zv. 46, 2000, s. 293–295.
- BŽOCH, Adam: Za hranice mýtu krásy. In: *OS*, roč. 3, 2000, č. 8, s. 63–64. (Rec.: Naomi Wolf: Mýtus krásy. Bratislava: Aspekt, 2000.)
- BŽOCH, Adam: Dobrá literatúra - zo supermarketu? In: *Romboid*, roč. 36, 2001, č. 7–8, s. 105–106. (Rec.: Pavel Rankov: My a oni/Oni a my. Levice: L. C. A., 2001.)
- BŽOCH, Adam: Douwe Fokkema: Marco's missie. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 37, 2001, č. 2, s. 185–187. (Rec.: Douwe Fokkema: Marco's missie. Amsterdam: De Arbeiderspers, 1999.)
- BŽOCH, Adam: (koho nad kým?) In: *Romboid*, roč. 36, 2001, č. 2, s. 20–21. (Rec.: *Aspekt* 2/2000-1/2001.)
- BŽOCH, Adam: Matky psychoanalýzy. In: *Aspekt*, 2001, č. 2, s. 244–246. (Rec.: Janet Sayers: Matky psychoanalýzy. Praha: Triton, 1999.)
- BŽOCH, Adam: Medzi minimalizmom a redundanciou. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 37, 2001, č. 5–6, s. 41–42. (Rec.: Peter Macsovszky: Frustraeón. Levice: Drewo a srd, 2000.)
- BŽOCH, Adam: Nájdený detstva raj. In: *Romboid*, roč. 36, 2001, č. 3, s. 22–23. (Rec.: Jana Beňová: Parker (Lúboštný román). Bratislava: Park, 2000.)

BŽOCH, Adam: Posledný Viličovského kôň. In: *Romboid*, roč. 36, 2001, č. 4, s. 54–55. (Rec.: Pavel Viličovský: Posledný kôň Pompejí. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2001.)

Ohlasy:

In: Új KönyvPiac. Létre kérdező nagy regény, 15. 9. 2002

<http://www.ujkonyvpiac.hu/cikkek.asp?id=3142>, 18. 11. 2009.

VILIKOVSKÝ, Pavel: Prózy. Bratislava: Kalligram a Ústav slovenskej literatúry SAV, 2005, s. 807, 808.

KÁŠA, Peter: Bezstarostná normalizácia či riskantná migrácia? (Dilemy subjektu v románe Pavla Viličovského Posledný kôň Pompejí.) In: Česko-slovenské reflexe: 1968 (Jazyk – literatúra – kultúra). Brno: Ústav slavistiky Filozofickej fakulty Masarykovy univerzity, 2009, s. 144.

BŽOCH, Adam: Psychológia proti osudu. In: *OS*, roč. 4, 2001, č. 4, s. 70–71. (Rec.: Lipót Szondi: Človek a osud. Dunajská Streda, 2000.)

BŽOCH, Adam: S najväčšími rozpakmi. In: *Romboid*, roč. 36, 2001, č. 1, s. 34–35. (Rec.: Dušan Mitana: Môj rodný cintorín. Levice: L. C. A., 2000.)

BŽOCH, Adam: Zahltiť a ohúriť. In: *Romboid*, roč. 36, 2001, č. 9–10, s. 34–35. (Rec.: Michal Hvorecký: Lovci a zberači. Levice: L. C. A., 2001.)

BŽOCH, Adam: Debut ako obeť kultúrnej sabotáže. In: *Romboid*, roč. 37, 2002, č. 3, s. 92–93. (Rec.: Peter Pavlac: Hra na smiech. Levice: L. C. A., 2001.)

BŽOCH, Adam: Dokument spolunažívania. In: *Slovo*, roč. 4, 2002, č. 20, s. 3. Príloha Literatúra a spoločnosť. (Rec.: Karl Benyovszky: Josef Grünsfeld ml.: Obrázky z prešporského geta. Bratislava, 2002.) (Pod pseud. tib.)

BŽOCH, Adam: Hádanka románového torza. In: *Romboid*, roč. 37, 2002, č. 1, s. 27–28. (Rec.: Alfonz Talamon: Mojim priateľom z predtrianonskej krčmy. Bratislava: Kalligram, 2001.)

Ohlasy:

BENYOVSZKY, Krisztián: Titokfejtők. In: www.iamk.hu/uiforras/020915htm

BŽOCH, Adam: Hnedá minulosť humanistu Konrada Lorenza. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 7, s. 1. Príloha Literatúra a spoločnosť. (Rec.: Benedikt Föger – Kurt Taschwer: Druhá strana zrkadla. Bratislava, 2002.) (Pod skratkou A. B.)

BŽOCH, Adam: Hranice triviálneho. In: Kultúrny život, roč. 3, 2002, č. 25–26, s. 13. (Rec.: Leopold von Sacher-Masoch: Venuša v kožuchu. Bratislava: Prístrojová technika, 2002.)

BŽOCH, Adam: Medzi ozajstnou láskou a „ťažkopádnosťou“. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 44, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 3. (Rec.: Albert Camus: Rub a líce. Bratislava, 2002.)

BŽOCH, Adam: Náš jazyk potrebuje nové slová. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 16, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 1. (Rec.: Virginia Woolf: Tri guiney. Bratislava, 2002.)

BŽOCH, Adam: Oneskorené objavovanie Witkacyho. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 24, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 1. (Rec.: Stanislav Ignacy Witkiewicz: Hry. Bratislava, 2002.)

BŽOCH, Adam: Potulky s Bruceom Chatwinom. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 20, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 1. (Rec.: Bruce Chatwin: Načo som tu. Bratislava, 2002.)

BŽOCH, Adam: Poézia proti zabúdaniu. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 12, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 2. (Rec.: Tadeusz Różewicz: Profesorov nožík. Bratislava, 2002.)

BŽOCH, Adam: Prečo čítať Bulgakova? In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 40, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 3. (Rec.: Michail Bulgakov: Diaboliáda. Bratislava, 2002.)

BŽOCH, Adam: Radostné trópy, smutná veda. In: Romboid, roč. 37,

2002, č. 4, s. 58–59. (Rec.: Silvia Pokrivčáková: Karnevalová a satirická groteska. Nitra: Garmond, 2002.)

BŽOCH, Adam: Sladká, prekliata melanchólia. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 12, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 2. (Rec.: László Földényi: Melanchólia. Bratislava, 2002.)

BŽOCH, Adam: Slepé miesto Európy. In: Slovo, 4, 2002, č. 20, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 3. (Rec.: Ismail Kadare: Spiritus. Bratislava, 2002. (Pod skratkou A.B.)

BŽOCH, Adam: Spojené nádoby histórie. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 32, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 3. (Rec.: Ernst Nolte – François Furet: Fašizmus a komunizmus. Bratislava, 2002.)

BŽOCH, Adam: Toto nie je Kafka. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 7, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 1. (Rec.: Alexandre Vialatte: Kafka alebo Diabolská nevinnosť. Bratislava, 2002.) (Pod pseud. tib.)

BŽOCH, Adam: V záhrade vied Czesława Miłosza. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 48, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 2. (Rec.: Czesław Miłosz: V záhrade vied. Bratislava, 2002.)

BŽOCH, Adam: Večná Halič Andrzeja Stasiuska. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 44, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 3. (Rec.: Andrzej Stasiuk: Haličské poviedky. Bratislava, 2002.) (Pod pseud. tib.)

BŽOCH, Adam: Vždy na nesprávnom mieste. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 36, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 3. (Rec.: Edward W. Said: Am falschen Ort. Autobiografie. Berlin: Verlag Berlin, 2000.)

BŽOCH, Adam: Zisk z čítania. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 32, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 3. (Rec.: Kritika a Kontext, 2002.)

BŽOCH, Adam: Život ako filozofická psychodráma. In: Slovo, roč. 4, 2002, č. 7, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 1. (Rec.: Louis Althusser: Budoucnost je dlouhá. Praha, 2002.)

BŽOCH, Adam: Bludný kruh hrôzy. In: Slovo, roč. 5, 2003, č. 8, prílo-

ha Literatúra a spoločnosť, s. 2. (Rec.: Aleksandar Tišma: Kápo. Bratislava: Kalligram, 2002.)

BŽOCH, Adam: Dracula bez konca. In: Slovo, roč. 5, 2003, č. 46, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 1. (Rec.: Bram Stoker: Dracula. Bratislava: Európa, 2003.)

BŽOCH, Adam: Román medzi snom a bdením. In: Slovo, roč. 5, 2003, č. 8, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 2. (Rec.: Olga Tokarczuk: Dom vo dne, dom v noci. Bratislava: Aspekt, 2002.)

BŽOCH, Adam: Gradiva bez konca. In: Slovo, roč. 5, 2003, č. 12, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 3. (Rec.: Sigmund Freud: Bludy a sny v Gradive W. Jensena. Bratislava: Kalligram, 2002.)

BŽOCH, Adam: O jednom literárnom časopise. In: Slovo, roč. 5, 2003, č. 16, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 3. (Rec.: Revue svetovej literatúry, 1/2003.)

BŽOCH, Adam: Literatúra ako cenný odpad. In: Slovo, roč. 5, 2003, č. 20, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 3. (Rec.: Mirko Kováč: Malvína. Bratislava: Kalligram, 2003.)

BŽOCH, Adam: Medzi hrou a vážnosťou. In: Slovo, roč. 5, 2003, č. 24, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 2. (Rec.: Umberto Eco: Babylonský rozhovor. Bratislava: Kalligram, 2003.)

BŽOCH, Adam: Historická verzia fikciou. In: Slovo, roč. 5, 2003, č. 38, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 2. (Rec.: José Saramago: Príbeh o obliehaní Lisabonu. Bratislava: Slovart, 2003.)

BŽOCH, Adam: Možno gýč, ale opodstatnený. In: Slovo, roč. 5, 2003, č. 42, príloha Literatúra a spoločnosť, s. 2. (Rec.: Roberto Pazzi: Konkláve. Bratislava: Slovart, 2003.)

BŽOCH, Adam: Dobrá literatúra - zo supermaketu? In: Romboid +, roč. 38, 2003, výber plus, s. 49-50. (Rec.: Pavel Rankov: My a oni/oni a my. Levice: L. C. A., 2001.)

BŽOCH, Adam: Zvodné hry filozofickej intuície. Poklad nikdy nenáj-
deme, nájdeme len hľadanie. Znovuobjavený Georg Simmel a jeho
bagately. In: SME, 29. 5. 2004, s. 16. (Rec.: Georg Simmel: O podstate
kultúry. Bratislava: Kalligram, 2003.)

BŽOCH, Adam: Maria Rilke ako esejista. In: Slovo, roč. 7, 2005, č. 42,
s. 15. (Rec.: Rainer Maria Rilke: O umení. Bratislava: Kalligram, 2005.)

BŽOCH, Adam: Kundera, Ludvík: Noc a sen a modro. Literatura
německého romantismu. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. 183
s. In: Slovenská literatúra, roč. 52, 2005, č. 6, s. 453–454.

BŽOCH, Adam: Lauček, Anton: Výrobný román. Ružomberok: Filo-
zofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2004. 136 s. In:
Slovenská literatúra, roč. 53, 2006, č. 2, s. 162–163.

BŽOCH, Adam: Ku koreňom lásky a úzkosti. In: Slovo, roč. 8, 2006,
č. 16, s. 14. (Rec.: Jozef Hašto: Vzťahová väzba. Trenčín: Vydavateľ-
stvo F, 2005.)

BŽOCH, Adam: Stephan Wackwitz: Neue Menschen. Bildungsro-
man. In: Revue svetovej literatúry, roč. 42, 2006, č. 2, s. 203–206. (Rec.:
Stephan Wackwitz: Neue Menschen. Bildungsroman. Frankfurt am
Main: S. Fischer, 2005.)

BŽOCH, Adam: Vojvodík, Josef: Imagines Corporis. Tělo v české mo-
derně a avantgardě. Brno: Host, 2006. 464 s. In: Slovenská literatúra,
roč. 54, 2007, č. 2, s. 144–146.

BŽOCH, Adam: Miroslav Marcelli: Filozofi v meste. In: Slovak Re-
view, roč. 17, 2008, č. 2, s. 132–133. (Rec.: Miroslav Marcelli: Filozofi
v meste. Bratislava: Kalligram, 2008.)

BŽOCH, Adam: Parker – literarisches Liebesbekenntnis. In: Slovak
Literary Review / Revue der slowakischen Literatur, roč. 13, 2008,
č. 2, s. 37–38. (Rec.: Jana Beňová: Parker. Roman. Übersetzt von An-
drea Koch-Reynolds. Leipzig: Erata Literaturverlag, 2008.)

BŽOCH, Adam: Ivan Gerát: Obrazové legendy sv. Alžbety. In: Knižná revue, roč. 19, 2009, č. 26, s. 3. (Rec: Ivan Gerát: Obrazové legendy sv. Alžbety. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 2009.)

BŽOCH, Adam: Olexák, Peter: Kodikológia. Ružomberok: Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2007, 130 s. In: Slovenská literatúra, roč. 56, 2009, č. 1, s. 71–72.

BŽOCH, Adam: Péter Nádas: Paralelné príbehy. In: Revue svetovej literatúry, roč. 44, 2009, č. 4, s. 139–142. (Rec.: Péter Nádas: Paralelné príbehy. Prel. Juliana Szolnokiová. Bratislava: Kalligram, 2009.)

Ohlasy:

GÖRÖZDI, Judit: A szlovák Nádas-recepció. In: Magyar Lettre Internationale, roč. 20, 2010, č. 79, s. 79.

Ep.ms: Kultúra. Vyšiel slovenský preklad Nádasovej trilógie Paralelné príbehy. <http://www.slovacivosvete.sk/338/sprava-tasr.php?sprava=288276> 27. 1. 2010.

GÖRÖZDI, Judit: Recepcia postmodernej maďarskej prózy v slovenskej kultúre. In: Slavia, časopis pro slovanskou filologii, roč. 80, 2011, č. 1, s. 42, 48.

GÖRÖZDI, Judit. Telo ako nosič dejín. In: Romboid, roč. 50, 2015, č. 9–10, s. 53.

BŽOCH, Adam: Tim Beasley-Murray: Mikhail Bakhtin and Walter Benjamin. Experience and Form. Palgrave Macmillan, Hampshire / New York 2007. Strán 214. ISBN 978-0-230-53535-0. In: World Literature Studies, roč. 2 (19), 2010, č. 1, s. 89–92.

BŽOCH, Adam: Bodo Zelinsky (Ed.): Russische Buchillustration. In: World Literature Studies, roč. 2 (19), 2010, č. 2, s. 88–90. (Rec.: Bodo Zelinsky (Ed.): Russische Buchillustration. Köln, Weimar, Wien: Böhlau Verlag, 2009.)

BŽOCH, Adam: Jazyk bez masky falošnej posvätnosti. In: SME, roč. 19, 22.02.2011, s. 17. (Rec.: Juraj Dolník: Jazyk – človek – kultúra. Bratislava: Kalligram, 2010.)

BŽOCH, Adam: Nadežda Zemaníková: Búranie múrov. In: World

Literature Studies, roč. 3(20), 2011, č. 2, s. 126–127. (Rec.: Nadežda Zemaníková: Búranie múrov. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela, 2009.)

BŽOCH, Adam: Kultúrnohistorický pohľad na spisovné jazyky. In: Slovenská reč, časopis pre výskum slovenského jazyka, roč. 76, 2011, č. 3, s. 174–177. (Rec.: Joop van der Horst: Het einde van de standaardtaal. Een wisseling van Europese taalcultuur. Meulenhoff, Amsterdam 2008.)

BŽOCH, Adam: Gumbrecht, Hans Ulrich – Klinger, Florian (Ed.): Latenz. Blinde Passagiere in den Geisteswissenschaften. In: World Literature Studies, roč. 3 (20), 2011, č. 3, s. 95–96. (Rec.: Gumbrecht, Hans Ulrich – Klinger, Florian (Ed.): Latenz. Blinde Passagiere in den Geisteswissenschaften. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2011.)

BŽOCH, Adam: Péter Nádas: Paralelné príbehy. In: Priestory vnímania. O tvorbe Pétera Nádas. Ed. Judit Görözdi. Bratislava: Kaligraf, Ústav svetovej literatúry SAV, 2011, s. 105–108.

BŽOCH, Adam: Alice Jedličková: Zkušenost prostoru. Vyprávění a vizuální paralely. In: World Literature Studies, roč. 3(20), 2011, č. 4, s. 79–90. (Rec.: Alice Jedličková: Zkušenost prostoru. Vyprávění a vizuální paralely. Praha: Academia, 2010.)

BŽOCH, Adam: Neskorá antika a kresťanstvo. In: Knižná revue, roč. 21, 2011, č. 26, s. 11. (Rec.: Peter Olexák: Neskorá antika a kresťanstvo. Ružomberok: Verbum, 2010.)

BŽOCH, Adam: Norbert Bachleitner: Fiktive Nachrichten. Die Anfänge des europäischen Feuilletonromans. In: World Literature Studies, roč. 4(21), 2012, č. 2, s. 95–96. (Rec.: Norbert Bachleitner: Fiktive Nachrichten. Die Anfänge des europäischen Feuilletonromans. Würzburg: Königshausen & Neumann, 2012.)

BŽOCH, Adam: Tachtig onder de aandacht. In: Internationale neerlandistiek, roč. 50, 2012, č. 3, s. 273–276. (Rec.: Halsema, J. D. F. van:

Vrienden & visioenen. Een biografie van Tachtig. Groningen: Historische Uitgeverij, 2010.)

BŽOCH, Adam: Irena Barbara Kalla: Huisbeelden in de moderne Nederlandstalige poëzie. In: *World Literature Studies*, roč. 5(22), 2013, č. 3, s. 105. (Rec.: Irena Barbara Kalla: Huisbeelden in de moderne Nederlandstalige poëzie. Gent: Academia Press, 2013.)

BŽOCH, Adam: Christoph Strosetzki: Konversation als Sprachkultur. Elemente einer historischen Kommunikationspragmatik. In: *World Literature Studies*, roč. 6(23), 2014, č. 1, s. 144–145. (Rec.: Christoph Strosetzki: Konversation als Sprachkultur. Elemente einer historischen Kommunikationspragmatik. Berlin: Frank & Timme Verlag, 2013.)

BŽOCH, Adam: Pavol Winczer: Literatúra v hľadani čitateľa. 20. roky: Karel Čapek, Il'ja Erenburg. In: *World Literature Studies*, roč. 6(23), 2014, č. 3, s. 156–157. (Rec.: Pavol Winczer: Literatúra v hľadani čitateľa. 20. roky: Karel Čapek, Il'ja Erenburg. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 2013.)

BŽOCH, Adam: Eseje o zabúdaní jazyka. In: *Slovenská reč*, roč. 79, 2014, č. 5–6, s. 333–336. (Rec.: Daniel Heller-Roazen: Echolalie. O zapomínaní jazyka. Wydawnictwo slowo / obraz terytoria. Gdańsk, 2012.)

BŽOCH, Adam: Helga Hübner: Stefano Guazzo *La Civil Conversazione* in der französischen Kultur des 16. und 17. Jahrhunderts. In: *World Literature Studies*, roč. 7, 2015, č. 1, s. 106–108. (Rec.: Helga Hübner: Stefano Guazzo *La Civil Conversazione* in der französischen Kultur des 16. und 17. Jahrhunderts. Frankfurt am Main, Berlin, Bern: Peter Lang, 2012.)

XII. Ankety

BŽOCH, Adam: Kniha roka. Šesťdesiatšesť ľudí, ktorí majú dočinenia s knihami. In: SME, príloha FÓRUM, roč. 4, 19. 12. 1996, č. 41, s. 2.

BŽOCH, Adam- CVIKOVÁ, Jana: Čo čítajú v čítankách (nielen o literatúre). In: Kultúrny život, roč. 3, 2002, č. 5, s. 4-5, č. 6, s. 4-5.

Novoročná anketa správ SAV. Aby veda nestrácala pôdu pod nohami. Adam Bžoch, riaditeľ Ústavu svetovej literatúry SAV. In: Správy SAV, roč. 42, 2006, č. 11-12, s. 16.

BŽOCH, Adam: Kritici o kritike. In: RAK, roč. 15, 2010, č. 2, s. 39-41.

BŽOCH, Adam: Adam Bžoch, prekladateľ, germanista a nederlandista. In: Romboid, roč. 48, 2013, č. 5-6, s. 56-58.

BŽOCH, Adam: Z akademických lektúr profesora Adam Bžocha. In: Knižná revue, roč. 23, 2013, č. 16-17, s. 20.

XIII. Rozhovory

a) autor sa pýta

Inštitúcie v tieni čiernej ekonomiky. Adam Bžoch hovorí s profesorom Hansom-Georgom Heinrichom, profesorom Viedenskej univerzity, teoretikom v oblasti politických systémov vo východnej Európe a arabskom priestore. In: OS, roč. 2, 1999, č. 9, s. 26-28. (Otázky Adam Bžoch.)

Zastať pri tom, čo práve preblesne. Rozhovor s nizozemským básnikom Thomasom Möhlmannom. In: Revue svetovej literatúry, roč. 47, 2012, č. 4, s. 85-88. (Otázky Adam Bžoch.)

Únik z daždivej vlasti. Hovorí nemecký prozaik Hans-Ulrich Treichel. In: Knižná revue, roč. 14, 2004, č. 7, s. 7. (Otázky Adam Bžoch.)

BŽOCH, Adam: Písanie je pre mňa veľmi vážna vec. Keď mi vyjde kniha, chcem jej zakaždým chvíľu zostať verný a nepúšťam sa do ničoho nového. In: Pravda, roč. XXIII/88, 16. 4. 2013, s. 38. (Rozhovor s Thomasom Rosenboomom, otázky Adam Bžoch.)

b) autor odpovedá

Mnoho identít prekladateľa. Hovoríme s nositeľom Ceny Jána Holého Adamom Bžochom. In: Pravda, roč. 7, č. 87 (16. 4. 1997), s. 6. (Otázky Ľubica Suballyová.)

Predstavuje sa Ústav svetovej literatúry SAV. In: Správy SAV, roč. 39, 2003, č. 9, s. 10–12. (Otázky Michaela Chorváthová.)

Tri otázky pre Adam Bžocha. In: Pravda, roč. 17, 26. 5. 2007, príloha Kumšt, s. 5.

ALONSO, Stéphane: „Ik wil ademen“. Adam Bžoch uit Bratislava over vertalen als daad van verzet. In: NRC Handelsblad, 17. 1. 2009, s. 39.

Našej kultúre chýbajú staromódne cnosti: rozhovor s literárnym vedcom a prekladateľom Adamom Bžochom. In: Romboid, roč. 47, 2012, č. 4, s. 12–19. (Otázky kládli Radoslav Passia, Ivana Taranenková, Michal Jareš.)

xiv. Redakčné a zostavovateľské práce

FÓRUM mladej literárnej kritiky. Ed. Adam Bžoch, Martin Kasarda. Bratislava, F. R.& G., spol. s. r. o. 1992. 79 s.

Ohlasy:

MATEJOV, Fedor: Fórum v Charlie's. In: Kultúrny život, roč. 92, 1992, č. 51, s. 9.

-jps-: Slovenský pohyb v paradigmatech. In: *Prostor*, 8.12.1992, s. 10.

Rukoväť literatúry. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Pezolt PVD, 1998, s. 115.

MATEJOV, Fedor: Fragmenty. Z premien písania o literatúre od šesťdesiatych rokov po deväťdesiate roky. Bratislava: Kalligram, Ústav slovenskej literatúry SAV, 2010, s. 90.

BLÍZKE stretnutia Bratislava – Amsterdam. Eds. Ivan Jančár, Miroslav Zeman, Stanislav Stankoci. Text Miroslav Zeman, Ada Krnáčová-Gutleber, Ivan Jančár, Gert Meijerink, Jana Geržová, Faridah Zwanikken, Adam Bžoch. Bratislava: Ministerstvo kultúry SR, Galéria mesta Bratislavy 1993. 119 s.

FÓRUM literárnej kritiky II. Eds. Adam Bžoch, Vladimír Barborík. Bratislava: Fragment, 1994. 61 s.

Ohlasy:

HOCHTEL, Igor: Fórum literárnej kritiky. In: *Dotyky*, roč. 6, 1994, č. 1-2, s. 44-46.

JANÁČEK, Pavel: Zápisky z čety, tentokrát slovenské. In: *Tvar*, roč. 6, 1995, č. 13, s. 3.

Rukoväť literatúry. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Pezolt PVD, 1998, s. 115.

Slovak Review, roč. 6, 1997, č. 2. Nizozemská literárna veda (s. 105-138, 179-190) spolu s Paulom von den Heuvelom.

Ohlasy:

STANISLAVOVÁ, Zuzana: *Slovak Review*. In: *Slovenská literatúra*, roč. 45, 1998, č. 2, s. 161-162.

BENJAMIN, Walter: *Iluminácie*. Bratislava: Kalligram, 1999. 260 s.

HUIZINGA, Johan: *Kultúra a kríza*. Zostavil a prel. Adam Bžoch. Bratislava: Kalligram, 2002. 319 s.

Ohlasy:

ZEMKO, Milan: Diagnóza doby, ktorá sa vymkla z kľbov. In: *Kritika & Kontext*, roč. 12, 2002, č. 2-3, s. 41-43.

LIPTÁK, Ľubomír: Kultúra a kríza. In: *Kritika & Kontext*, roč. 12, 2002, č. 2-3, s. 44-46.

EZICITE na evropejskata modernost. Balgarski i slovaški pročitni. Eds. Christina Balabanová, Adam Bžoch. Sofia: Izdatelski centr Bojan Penev, 2000. 210 s.

Ohlasy:

STOJANOVÁ, Ľuba: Ezicite na evropejskata modernost. Balgarski i slovaški pročitni. In: *Slovenská literatúra*, roč. 47, 2000, č. 6, s. 516-517.

PROKEŠOVÁ, Viera: Slovensko-bulharská konferencia. In: *Slovak Review*, roč. 12, 2003, č. 2, s. 204.

Slovak Review, roč. 13, 2004, č. 1. Kultúrne implikácie avantgárd (s. 1-95) spolu s Michaelou Chorváthovou.

OSEMDESIAT Jozefovi Bžochovi. Zostavili Jana Bžochová-Wild, Adam Bžoch. Bratislava: Petit Press, 2006. 190 s. ISBN 80-85585-99-5.

Ohlasy:

LAJCHA, Ladislav: Portrét esejistu – obraz doby. In: *Knižná revue*, roč. 17, 2007, č. 4, s. 5.

FÖLDVÁRI, Kornel: S Kornelom Földvárim v Múzejke. In: *Knižná revue*, roč. 17, 2007, č. 8, s. 11.

Slovak Review roč. 16, 2007, č. 1. Umelecké dielo v epoche mediálnych výziev.

World Literature Studies, roč. 3 (20), 2011, č. 1. Prepisovanie romantizmu.

CONTROVERSIAL Modernity. Eds. Libuša Vajdová, Adam Bžoch.

Bratislava: SAP – Slovak Academic Press, Institut of World Literature SAS, 2011. 136 s. ISBN 978-80-8095-071-2.

Ohlasy:

KŠICOVÁ, Danuše: Moderna a antimoderna. In: Svět literatury, roč. 22, 2012, č. 45, s. 295–298.

World Literature Studies, roč. 4 (21), 2012, č 4. Rilke heute. Spolu s Bodom Zelinským.

xv. Články zverejnené na internete

BŽOCH, Adam: Angažovaná literárna história.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_no=1451

13. 6. 2007

BŽOCH, Adam: Nové logo Ústavu svetovej literatúry SAV.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_no=1483

4. 7. 2007

BŽOCH, Adam: Na pôde SAV prednášal Alain Pages.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_no=1587

4. 10. 2007

BŽOCH, Adam: Josef Vojvodík prednášal v Bratislave.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_no=1602

11. 10. 2007

Úvodný príspevok doc. Mgr. Adam Bžocha PhD., riaditeľa Ústavu svetovej literatúry SAV na prezentácii špeciálneho francúzsko-slovenského, frankofónneho čísla Slovak Review of World Literature Research

www.sav.sk/uploads/a0508611063/Vystupenie_Adama_Bzocha.doc

Francúzsky inštitút v Bratislave, 24. október 2007

Ústav svetovej literatúry SAV v Bratislave, 14. 11. 2007. Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2006 (12. -18. 11. 2007). Tlačová beseda. Téma: Smerovanie výskumu v oblasti všeobecnej a porovnávacej literárnej vedy v Ústave svetovej literatúry SAV v zrkadle jeho publikačnej činnosti za rok 2007, s. 15. Informujú: A. Bžoch, J. Görözdi.
<http://www.sav.sk/uploads/konferencie/etvt2007.pdf>

BŽOCH, Adam: Konferencia o figuráciách. V ÚSvL SAV je každý deň rušno.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_no=1717
14. 12. 2007

BŽOCH, Adam: Osvietenstvo a žurnalistika.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_n=1898
4. 4. 2008

BŽOCH, Adam: Literárna veda na rázcestí.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_n=2264
3. 11. 2008

BŽOCH, Adam (v mene kolegov): Opustila nás Viera Prokešová.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_n=2369
9. 1. 2009

BÁTOROVÁ, Mária - BŽOCH, Adam: Host'ovské prednášky v ústave svetovej literatúry.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_n=2860
7. 10. 2009

A. B.: Odišiel profesor Miloš Tomčík.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_n=2874
16. 10. 2009

A. B.: O Günterovi Grassovi v Bratislave.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_n=2882
23. 10. 2009

BŽOCH, Adam: Host'ovská prednáška o židovskom osvietenstve.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_no=3017

10. 1. 2010

A. B. (= Adam BŽOCH): Prepisovanie romantizmu – národné varianty.

www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_no=3207

28. 4. 2010

A. B. (BŽOCH, Adam): Sympóziium o „mágovi senzibility“ ...

http://www.sav.sk/?lang=sk&charset=&doc=services-news&news_no=3824

8. 4. 2011

A. B. (BŽOCH, Adam): Literárna veda a romantizmus.

http://www.sav.sk/index.php?lang=sk&charset=&doc=services-news&source_no=20&news_no=4102

19. 10. 2011

BŽOCH, Adam: Ad.: Zrušme vedu? In: Sme, 1. 9. 2103.

<http://komentare.sme.sk/c/6919341/ad-zrusme-vedu-28-8.html>

BŽOCH, Adam: Nová zahraničná monografia z produkcie Ústavu svetovej literatúry SAV.

http://www.sav.sk/index.php?doc=services-news&source_no=20&news_no=5253

24. 2. 2014

LUBYOVÁ, Martina – BŽOCH, Adam: Sebareflexia spoločenských a humanitných vedcov v SAV.

http://www.sav.sk/index.php?doc=services-news&source_no=20&news_no=5323

10. 4. 2014

BŽOCH, Adam: Odišiel emer. prof. Dr. Pavol Winczer, CSc.

http://www.sav.sk/index.php?doc=services-news&source_no=20&news_no=5503

2. 9. 2014

BŽOCH, Adam: Načo má byť v školách literatúra?

<http://komentare.sme.sk/c/7811888/naco-ma-byt-v-skolach-literatura.html>

18. 5. 2015

xvi. Heslo – BŽOCH Adam v slovníkoch

BŽOCH, Adam: Kto je kto v SAV. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 2000, s. 24. ISBN 80-224-0645-7.

BŽOCH, Adam. In: Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava – Martin: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, Slovenská národná knižnica, 2001, s. 59. ISBN 80-8061-122-X, ISBN 80-89023-08-8.

BŽOCH, Adam. In: Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. 2. vydanie. Bratislava – Martin: Literárne informačné centrum, Slovenská národná knižnica, 2008, s. 60. ISBN 978-80-89222-48-3, ISBN 978-80-89301-12-6.

BŽOCH, Adam: Kto je kto v SAV. Zost. Mária Macková. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 2011, s. 70. ISBN 978-80-224-1194-3.

-mž-: BŽOCH, Adam. In: Slovník slovenských prekladateľov umeleckej literatúry 20. storočia. A–K. Ed. Oľga Kovačičová, Mária Kusá. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Veda, vydavateľstvo SAV, 2015, s. 155–156. ISBN 978-80-224-1428-9.

xvii. Ceny a prémie

Cena Jána Hollého za rok 1996 za preklad publikácie Denník Anny Frankovej. Bratislava: Archa, 1996.

Vianočná cena Matice slovenskej za rok 1998.

Prémia Jána Hollého za rok 2002 za preklad publikácie Johan Huizinga: Kultúra a kríza. Bratislava: Kalligram, 2002.

Prémia Literárneho fondu za vedeckú a odbornú literatúru za rok 2004 za publikáciu Signály z diaľky. Bratislava: Kalligram, 2004.

Nederlands Literair productie-en Vertalingenfonds Vertalesprijs, Utrecht, 2006.

Ceny Jána Hollého za rok 2006 – knižná prémie Literárneho fondu za rok 2006 za preklad publikácie Harry Mulisch: Objavenie neba. Bratislava: Slovart, 2006.

Ridder van de Orden Oranje-Nassau (Rytier Rádu oranžsko-nassauského) štátne holandské vyznamenanie udelené jej Veličenstvom holandskou kráľovnou Beatrix dňa 29. apríla 2008.

Veľká bronzová medaila Katolíckej univerzity v Ružomberku, rok 2010.

Ceny Jána Hollého za rok 2011 – knižná prémie Literárneho fondu za rok 2011 za preklad publikácie Jan Wolkers: Turecký med. Bratislava: Slovart, 2011.